ΑΣΜΑΤΙΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΙ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΤΟΥ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ

ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΧΙΩ

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑΙ

Η ΜΕΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΤΑΤΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΡΕΣΣΙΟΥ

Η ΔΕ ΥΠΟ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

ΤΩΝ ΧΙΩΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΥΣΕΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΩΠΓ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η ΠΗΕΙΡΟΣ
ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ
ΣΕΡΓΙΟΥ Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ

Τοῖς ὑμνωδοῖς καὶ φιλεόρτοις

Δημοσιεύσας διὰ τῶν τυπογραφικῶν μου ὀργάνων ἐν Ζακύνθῳ τὸ 1856 τὴν ὑπὸ Γεωργίου Κορεσσίου, θεολόγου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἰατροῦ ἐκ Χίου, ἀτματικὴν Ἀκολουθίαν (φιλοφρόνως χορηγηθέντος μοι τοῦ χειρογράφου παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου Ἰωάννου Δράμεσι, Ἀτσαράντου), τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐγκρίσει τοῦ τότε Μητροπολίτου Ζακύνθου, ἀειμνήστου Νικολάου Κοκκίνη, προσέθηκα καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ νῦν Ἐπισκόπου Κυθήρων Κωνσταντίνου Στρατούλη, «Μελέτην περὶ μαρτυρίου ἐν γένει καὶ ὀρθοδόξου Πίστεως, μετὰ ὑπομνήματος βιογραφικοῦ εἰς τὸν ἅγιον Μάρτυρα».

Ἐνσκυψάσης τῆς ἐπαράτου νόσου χολαρρίας ἐν Ζακύνθῳ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1855 διετάχθη παρὰ τῆς ἀρχῆς ἡ ταφὴ τῶν ἐκ τῆς ἀσθενείας ἐκείνης ἀποθνησκόντων ἐν τῷ κατὰ τὴν θέσιν Ἀνεμομήλου σημερινῷ Νεκροταφείῳ. Μετὰ τὴν παῦσιν δ' αὐτῆς καὶ πάλιν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἐντὸς τῆς πόλεως ἐθάπτοντο οἱ νεκροὶ κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Μὴ ὑπάρχοντος ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου ἐν Ζακύνθῳ, πατρίδι αὐτοῦ, ἦτο δίκαιον ἵν' ἀνεγερθῇ τοιοῦτος ἐν τῷ ἱδρυθέντι τότε Χολερροταφείῳ, οὕτω δὲ τοσούτων χριστιανῶν μνημεῖα μὴ ὦσιν ἔρημα ἄνευ εὐκτηρίου οἴκου· ἐκ τούτων, ὁ ἀρχιερεὺς Κοκκίνης καὶ ὁ ἐκ Πελοποννήσου Παναγιώτης Γαλάνης πολὺ συντελέσαντες, ἀνηγέρθη κατὰ τὸ 1858 ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Θεοφίλου περικαλὴς ναός, ὅστις ἀκολούθως ἐκαλοπίσθη, συντελέσαντος εἰς τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ καὶ τοῦ δευτέρου Δημάρχου τοῦ Δήμου Ζακυνθίων κυρίου Φραγκίσκου Τζουλάτη, ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ ὁποίου ἤρξατο, κατὰ τὰ νενομισμένα, καὶ ὁ γενικὸς ἐνταφιασμὸς τῶν πλειοτέρων νεκρῶν τῆς πόλεως, διότι ἱδρύθη καὶ ἕτερον μικρότερον Κοινοταφεῖον κατὰ τὴν θέσιν Ἐσταυρομένου, παρὰ τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς.

Καταναλωθείσης τῆς μνησθείσης ἐκδόσεώς μου, καίτοι μετώκησα ἐνταῦθα, δὲν λησμονῶ φίλους μου ἐν τῇ νεκροπόλει ἐκείνῃ ἀεὶ διαμένοντας, ἀλλ' ἀναδημοσιεύω τήν τε ἀκολουθίαν τοῦ Κορεσσίου, ὡς τότε, καὶ τὴν ἐν τῷ νέῳ Λειμωναρίῳ ἑτέραν τοῦ Ἱερομονάχου Νικηφόρου τοῦ Χίου, οὕτω δὲ ἔχουσι προχείρως ἀμφοτέρας ἐν ἑνὶ οἱ ὑμνωδοὶ καὶ φιλέορτοι, προσερχόμενοι ἐν τῇ κατὰ τὴν 24 Ἰουλίου ἑορτῇ τοῖς ἱεροῖς ναοῖς.

Προσφέρων ὑμῖν τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν, δέξασθε, παρακαλῶ, μετ' ἐπιεικείας καὶ εὔξασθε ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ ἐκδότου

Ἀθήνησι ἀ. Ἰουλίου ΑΩΠΓ.

Σ. Χ. ΡΑΦΤΑΝΗ

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΘΕΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ.

» Οἱ (Ἅγιοι Πάντες) διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο Βασιλείας· εἰρ-
» γάσαντο δικαιοσύνην· ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν· ἔφραξαν στόματα λε-
» όντων· ἔσβεσαν δύναμιν πυρός· ἔφυγον στόματα μαχαίρας· ἐνεδυνα-
» μώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας· ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ· παρεμβολὰς
» ἔκλιναν ἀλλοτρίων . . . . Ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξά-
» μενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. Ἕ-
» τεροι δὲ, ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν
» καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μα-
» χαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑ-
» στερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, (ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ Κόσμος)·
» ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς
» τῆς γῆς.» (Ἑβρ. ιά. 33).

»Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς Ὁσίους αὐτοῦ.
(Ψαλ. μθ'. 6).

»Ἆρον κύκλῳ (Σιὼν) τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου. (Ἡσα. ξ'. 4).

»Ὁ Θεὸς, ὁ ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ Ἁγίων.
(Ψαλ. πή. 8).

»Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι Ἅγιός εἰμι ἐγὼ Κύριος.
(Λευϊτ. ιά. 14).

» Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς Πατέρας ἡμῶν τῇ
» γενέσει . . . . . Ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει βουλεύσονται
» ἐν συνέσει αὐτῶν· ἀπηγγελκότες ἐν Προφητείαις. Ἡγούμενοι λαοῦ
» ἐν διαβουλίοις, καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ . . . . διηγούμενοι ἔπη
» ἐν Γραφῇ. Ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύϊ, εἰρηνεύοντες ἐν
» παροικίαις αὐτῶν. Πάντες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς
» ἡμέραις αὐτῶν καύχημα . . . . Οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιοσύ-
» ναι οὐκ ἐπελήσθησαν . . . καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται.»
» (Σειρὰχ μδ'. 1).

ΚΑΝΩΝ ΝΔ'.

τῆς ἐν Καρθαγένῃ ἁγ. Συνόδου.

» Ἐξέστω ἔτι μὴν ἀναγινώσκεσθαι τὰ πάθη τῶν Μαρτύρων (ἤτοι
» τὰ περὶ τῶν παθῶν καὶ μαρτυρίων αὐτῶν διαλαμβάνοντα βιβλία)
» ἡνίκα αἱ ἐτήσιοι αὐτῶν ἡμέραι ἐτιτελοῦνται.»

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΩΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΜΗΝΙ ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΔ'. (24)

ΜΝΗΜΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΤΟΥ ΕΝ ΧΙΩι.

Ἑσπέρας μετὰ τὸν Προοιμιακὸν,
στιχολογοῦμεν τὸ ἀ. ἀντίφωνον, τὸ Μακάριος ἀνήρ·
εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς'.
καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια γ'.
ποιοῦντες αὐτὰ ς'.

Ἦχος ἀ. Πρὸς τὸν τῶν οὐρανίων Ταγμάτων.

Ὁ ἱερώνυμος μάρτυς, θεῖος Θεόφιλος, ὡς ἀπολαύσων ῥόδου, δόξης ἐπουρανίου, ἀνέτλη τὰς ἀκάνθας διὰ πυρός· εἰ γὰρ πόνων τραχύτητι, εὐδαιμονίας ὑλικῆς ἡ κτῆσις κτᾶται βροτοῖς, πόσῳ μᾶλλον ἡ ἀκήρατος.

Ὅμοιον.

Ὁ θεατὴς τῆς μελλούσης μακαριότητος, τοῦ ἀκροτάτου τέλους· διὸ φύσις ἀνθρώπων, οὐκ ἀπειλαῖς

οὐδ' αἰκίαις ἐτέμνετο, τοῦ ἀρχετύπου Σωτῆρος εἰκὼν ὀρθεὶς, πλάσις θεία καὶ τὰ στίγματα.

Ὅμοιον.

Ὁ μιμητὴς στρατιώτης τοῦ βασιλέως Χριστοῦ, πνεύματι προσπαλαίων ἀκαθάρτῳ καὶ κόσμῳ, σαρκί τε καὶ τυράννῳ, φρόνιμος ἦν, ὡς ὄφις πρῶτον κεφάλαιον, τῆς εὐσεβείας τηρήσας πέλεια δὲ, πράξεως θείας, διπλῆ ἄμωμος.

Δόξα, ἦχος Πλ. α'.

Ζακύνθιον σέλας, ἀξιάγαστε Θεόφιλε, τῆς τοῦ Κυρίου σημαίας ὀπαδὲ γνησιώτατε, καὶ ἀναιρέτα τῶν τῶν Ἀγαρηνῶν λήρων, καὶ τῆς πλάνης στηλιτευτὰ θεόσοφε· χαίροις τὸ τῶν ὀρέων στερρόν, ἐφ' οὗ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ᾠκοδόμηται, ὡς ἔφη ὁ Ψαλμῳδὸς· χαίροις θαλερὲ βλαστὲ, τοῦ ἀγλαοκάρπου τῆς εὐσεβείας δένδρου, τῇ ἰκμάδι τοῦ πνεύματος κάτοχε, καὶ τοῖς αἵμασι τοῦ Κυρίου πιαινόμενε· χαίροις ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, τὸ ἀμιγὲς μὲν τῶν κάτω χαρακτήρων τῶν δὲ ἄνω ἔμπλεων· πρέσβευε οὖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως στερρῶς τῇ εὐσεβείᾳ προσαρμοσθῶμεν, τῇ σῇ μεσιτείᾳ, Θεόφιλε.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Εἴσοδος, προκείμενον τῆς ἡμέρας. Καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ἡμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρ-

τυς Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητέ μοι καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι· ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεὸς, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται, ἐγώ εἰμὶ ὁ Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σώζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα· ὠνείδισα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεὸς ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγώ εἰμι· καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ λυτρούμενος ἡμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱδὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτοὺς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσι λαῶν· καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν· λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ῥομφαίαν, συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΚΔΟΤΟΡΕΣ ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ

σκοπὸν ἁλοῦνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφθήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν, βασιλεῖς, καὶ σύνετε, μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Εἰς τὴν λιτὴν ἦχος ά.

Τὸν στερρὸν καὶ ἀήττητον τῆς πίστεως ἀδάμαντα, τὸν μὴ εἴξαντα, οὐδὲ πυρὶ οὐδὲ μάστιξιν, οὐδ' ἄλλῃ ἰδέᾳ βασάνων, μόνῳ δ' ἡττηθέντα τῷ τοῦ ἀρνίου αἵματι, συνελθόντες εὐφημήσωμεν· χαῖρε, λέγοντες, Θεόφιλε χαριτώνυμε, αἵματι μὲν πεφοινιγμένε, οἷόν τι δ' ὄρος καθιδρυμένε, ἐν μέσῳ τῆς ἐνύλου θαλάσσης καὶ τῶν προσβολῶν ἀνώτερε· ὅθεν τοὺς ἐκπτώτους τῆς τοῦ Ἀβραὰμ κληρονομίας, εὐθαρσῶς κατημαύρωσας, καὶ διήνυσας ἀκριβῶς τὴν ἧτταν τῆς ἀθλήσεως· δεήθητι οὖν τοῦ Θεοῦ, μάρτυς ἀκράδαντε, ἐπιρρωνυμένας τῇ πίστει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, ἦχος Πλ. ά.

Πανηγύρεως ἡμέρα, κέρδος οὖν πραγματευσώμεθα, οὐ μικρὸν, οὐδ' ἐφήμερον, οὐδὲ χθονίοις λαγόσι κατορυττόμενον, τοῖς χθαμαλοῖς ὂν ἐράσμιον, πτήσει ὄντως καὶ σκιᾷ κατάλληλον, ἀντάλλαγμα γενέσθω δ' ἡμῖν τῶν ῥεόντων τὰ ἀΐδια, μὴ οὖν ληξάτω ὁ χρόνος, καὶ μενοῦμεν ἄκαρποι, ἕλωμεν ἀδελφοὶ μὴ τὴν δοκοῦσαν εὐδαιμονίαν, τῇ λύπῃ σύμμικτον, μᾶλλον δ' ὡς τὴν διάνοιαν στάσιμοι, προελώμεθα ταύτης τὴν παν-

τοίας λύπαις ἀμέτοχον, τὴν ὄντως ἄκραν εὐδαιμονίαν καὶ ἀριστείαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν, Θεοτόκε μακαρίζομέν σε
Εἰς τὸν στίχον ς'. ἦχος δ'.
Ἔδωκας σημείωσιν.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, πνευματικῶς εὐφημήσωμεν, ἑορτὴν παναοίδιμον, τοῦ γενναίου μάρτυρος, ἀνδρὸς Θεοφίλου, ὕμνοις θεοφίλοις, καταφλεχθέντος τῷ πυρὶ, διὰ τὴν φλόγα τοῦ θείου ἔρωτος, ὅνπερ καὶ ἱκετεύσωμεν, ἡμῖν τῶν θείων ἀνάψασθαι, λαμπρὰν φλόγα καὶ ἄδυτον, τρισηλίου θεότητος.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὁπότε Θεόφιλος, ὡς τὸ ἀρνίον τὸ ἄκακον, τοῦ Χριστοῦ περιείλκετο, ᾗ δίκῃ ὑπόδικος· ὑπ' ἀγρίων λύκων, δηκτικῶν, ἀνόμων, ὡς σκύμνος ἦν κατὰ ψυχὴν, τοὺς ἀντιθέτους μὴ δεδιττόμενος· πυρὶ γὰρ ὑπελάμβανεν, ὥσπερ χρυσὸς βασανίζεσθαι, ὁ θεόφρων Θεόφιλος· ποιναῖς ὅθεν ἠγάλλετο.

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Ἡνίκα Θεόφιλος, εἱρκταῖς δειναῖς καθειργνύετο, ἀνηλίοις ὡς ἥλιος, αὐτὰς περιήστραπται, τριλαμπεῖς ἡλίου, ἔχων λαμπηδόνας, δι' ὧν ὁ ζόφος φέρει φῶς, τοῖς τὴν καρδίαν κρύσταλλον ἔχουσιν· αἷς τὸ κατὰ διάμετρον, πρὸς τὸν ἀκήρατον ἥλιον, καὶ τοὺς ἄλλους ἐφαίδρυνεν, ὡς φωστὴρ διαυγέστατος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΙΔΡΥΤΗΣ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

Δόξα, ἦχος δ'.

Δεῦτε ἑορτάσωμεν λαοί, τὴν τοῦ ἀθλοφόρου πανήγυριν σήμερον, φύσει οὖσαν μετ' ἐγκωμίων, ὡς ἔφη ὁ Σολομών, καὶ χαρμονὴν λαῶν ἀκατάληπτον, τῆς ἀθανασίας ἀγῶνα, ὡς μαγνῆτις λίθος τὸν σίδηρον, τοὺς φιλεόρτους ἐφέλκοντα, οὐ πάλαις, οὐ δρόμοις κατεπειγομένους, οὐδ' ἄλλοις ἐπιπονωτέροις γυμνάσμασιν, ὧν τύφος ὁ στέφανος, καὶ καπνὸς παρερχόμενος, ἀλλ' ἄθλον κατὰ τῶν ψυχοφθόρων πνευμάτων, ᾧ ἡ ἥττα φέρει τὸ θεῖον διάδημα, τὴν αὐτάρκη ἀντιμισθίαν, καὶ σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ'.

Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα· ἐν τῇ φλογὶ τοῦ πυρὸς, ὥσπερ ἐν ὕδατι δροσιζόμενος, ὁ ἅγιος μάρτυς Θεόφιλος ἠγάλλετο, καὶ τὸν Χριστὸν μόνον Θεὸν, διαπρυσίως ἐκήρυττεν, ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν.

Εἰς τὸν Ὄρθρον μετὰ τὴν α'. Στιχολογίαν, κάθισμα, ἦχος α.

Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Ἐφλέχθης τῷ πυρὶ, ὁ πυρίπνους μαρτύρων, σωζόμενος πυρὶ, ὑπερφώτου Τριάδος, διὸ καὶ ἀμαρύγματι, τούτου πάντας ἐρώτισας· μηδὲν τίθεσθαι, τὴν τοῦ πυρὸς μικρὰν φλόγα, κατοπτρίζοντας, τῆς φεγγοβόλου Τριάδος, τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον ὅμοιον.

Μαρία τὸ σεπτὸν, τοῦ Δεσπότου δοχεῖον, ἀνάστησον ἡμᾶς πεπτωκότας εἰς χάος δεινῆς ἀπογνώσεως, καὶ πταισμάτων καὶ θλίψεων· σὺ γὰρ πέφυκας ἁμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ βοήθεια, καὶ κραταιὰ προστασία, καὶ σώζεις τοὺς δούλους σου.

Μετὰ τὴν β'. Στιχολογίαν κάθ. ἦχος Πλ. α.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον.

Τὸν γενναῖον ὁπλίτην καὶ ἀήττητον, ὁπλισθέντα τελείως ὅπλοις Χριστοῦ, φέροντα τὴν ἄμαχον, πανοπλίαν καὶ μάχαιραν, τοῦ παναγίου Πνεύματος ἀσπίδα καὶ κόρυθα, οἷς καθεῖλεν ἀνδρείως ἐχθροῦ μηχανήματα, δεῦτε ἐτησίως εὐφημήσωμεν πάντες· ἐστέφθη γὰρ τὸν στέφανον, στρατιώτης ὡς ἔννομος, καὶ πρεσβεύει τῷ στέψαντι, δοῦναι πᾶσι λύσιν τῶν δεινῶν, καὶ τελείαν πταισμάτων συγχώρησιν, τοῖς ἐκ καρδίας καὶ πόθου, τελοῦσι τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον ὅμοιον.

Χαριστήριον αἶνον χρεωστικῶς, ὡς ἡ χήρα ἐκείνη δύο λεπτὰ, προσφέρωσοι Δέσποινα ὑπὲρ πασῶν τῶν χαρίτων σου· σὺ γὰρ ὤφθης σκέπη ὁμοῦ καὶ βοήθεια, πειρασμῶν καὶ θλίψεων ἀεί με ἐξαίρουσα· ὅθεν, ὡς ἐκ μέσης φλογιζούσης καμίνου, ῥυσθεὶς τῶν θλιβόντων με, ἐκ καρδίας κραυγάζωσοι, Θεοτόκε, βοήθειμοι, πρεσβεύουσα τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δοθῆναι μοι· σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα ὁ δοῦλός σου.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣ

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον κάθισμα ἦχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐλαμπρύνθη σήμερον ταῖς σαῖς ἀκτῖσι, πᾶσα νῆσος ἄριστε μάρτυς Θεόφιλε σοφὲ, τὸν φωτοδότην γεραίρουσα, τὸν σὲ ἀστέρα φαιδρὸν ἀναδείξαντα.

Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον ὁμοιον.

Τὰς ἀχράντους χεῖράς σου, Παρθενομῆτορ, ἐφαπλοῦσα σκέπασον, τοὺς πεποιθότας ἐπὶ σὲ καὶ τῷ Υἱῷ σου κραυγάζοντας, πᾶσι παράσχου Χριστὲ τὰ ἐλέη σου.

Οἱ Ἀναβαθμοὶ. Τὸ ἀ. ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἦχου. Προκείμενον, Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ. Πᾶσα πνοὴ, τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ πεντηκοστὸς. Δόξα, Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Τὸ ἰδιόμελον ἦχος Πλ. β'.

Σήμερον ἡ τροπαιοῦχος ἑορτὴ τοῦ ἀθλητοῦ Θεοφίλου, ἡμᾶς συνήγειρεν, ὅπως διεγείρῃ πρὸς ἄθλον κατὰ τῶν ἀκαθάρτων δυνάμεων, καὶ ἀραμένου κατ' ἐκείνων τρόπαιον, ἀξιώσῃ τῆς βασιλείας τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ τὰ λοιπά. Οἱ κανόνες. ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου εἰς ς'. καὶ τοῦ Ἁγίου εἰς ή. Ὁ εἱρμός.

Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν.

Ὡς ὄντως Θεόφιλος καρτερῶς, ἤλεγξεν ἀθέσμους, τοὺς ἐξ Ἄγαρ οἷα θεσμοῖς, ἀνδρὸς πειθηνίοις μυθογράφου· τὸν δὲ Θεὸν καὶ Μεσσίαν ἐτράνωσεν.

Θεὸν καὶ ὁμόδοξον τῷ Πατρὶ, ταὐτότητι ἔργων, χαρακτήρων θ' ἁπλῶς Θεοῦ, ἀνθρωπείαν φύσιν ὑποστάντα, ὡς λυτρωτὴν καὶ εὐζωΐας ἀρχέτυπον.

Ἔτι δὲ καὶ λίθον τὸν τῆς Σιὼν, ὡς γίγαντα δράμοντα ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἕως ἄλλου ἄκρου ὡς Μεσσίαν, οὗ γενεὰ ὡς Θεοῦ ἔστιν ἄφραστος.

Θεοτοκίον.

Ἁπάντων τῶν ὄντων δημιουργὸς, διὰ σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων ἐν σῇ γαστρὶ, σκηνώσας σαρκοῦται, Θεομῆτορ, τὸ καθ' ἡμᾶς δημιουργούμενος.

Ὠδὴ γ'. ὁ εἱρμὸς, Σὺ εἶ τὸ στερέωμα.

Ἴσμεν σὲ τὸ ἄπειρον, ἄϋλον ὄντα καὶ ἄναρχον· ὅθεν οὐδὲν, ἀλλοιώσεως μέτεστι, σοὶ ἁπλούστατε Κύριε.

Ὄντως ὁμοούσιος, τῷ Πατρὶ καὶ ἰσότιμος, ὡς φοβεροὺς, πέμψας ποτὲ ὄφεις, κατ' ἐχθρῶν ὁ Θεάνθρωπος.

Σέβω τρίτον πρόσωπον, τὸ Πνεῦμα τὸ πανάγιον, ἐν φωτὶ φῶς, ὁρώμενον Πατρίτε καὶ Υἱῷ ὁμοούσιον καὶ συνδοξαζόμενον.

Θεοτοκίον.

Ἱθυνον πρεσβείαις σου, πρὸς τὴν οὐράνιον ἄνοδον τοὺς εὐσεβῶς, κεχαριτωμένη, Θεοτόκον φρονοῦντας σε.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΝΤΟΡΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Κάθισμα ἦχος Πλ. δ'.

Τὴν σοφίαν καὶ λόγον ἐν σῇ γαστρί.

Τρισυπόστατον κτίστην πάντες Θεόν, εὐφημήσωμεν ἕνα τριλαμπῆ, Θεὸν οὐ διαιρούμενον· καὶ γὰρ ἡ φύσις θεότητος ἁπλῆ πέφυκε πλήθει δὲ, τῶν προσώπων οὐδὲν κατατέμνεται, ἄκρας ἀπειρίας ὑπαρχούσης ἐν ταύτῃ· τόπων γὰρ μερίσματα, ἄγει φύσεως τμήματα, ὡς οὐ πλήθει μερίζεται, τῶν ὄντων ὁ μόνος Θεός, εἰ οὐδ' ἔξωθεν δρῶντος παράγεται, αἰτιατὰ πυρὸς οἷα ταὐτὸν θεοπρόβλητα.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὡς παρθένον καὶ μόνην ἐν γυναιξὶ, σὲ ἀσπόρως τεκοῦσαν Θεὸν σαρκὶ, πᾶσαι μακαρίζομεν γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων· τὸ γὰρ πῦρ ἐσκήνωσεν ἐν σοὶ τῆς Θεότητος, καὶ ὡς βρέφος θηλάζεις τὸν κτίστην καὶ Κύριον· ὅθεν τῶν Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος ἀξίως δοξάζοντες τὸν πανάγιον τόκον σου, συμφώνως βοῶμέν σοι, πρέσβευε τῷ σῷ υἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς προσκυνοῦσιν ἐν πίστει, τὸν ἄσπορον τόκον σου.

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ Γ. ΚΟΡΕΣΣΙΟΥ

Κύριε εὐλόγησον.

ΑΝΔΡΕΣ φιλομάρτυρες, ὁπόσοι ὑπὸ τῆς ἡδίστης μνήμης τοῦ θεόφρονος Θεοφίλου ξυναλέγητε σήμερον, ἐν τῷδε τῷ σεπτῷ καὶ σεβασμίῳ τοῦ Μεγαλομάρτυρος ναῷ, τὴν ὑπέρλαμπρον ἐκείνου ἡμέραν, ἤγουν τοῦ Θεοφίλου, ἡδέως πανηγυρίσοντες αἴγλῃ τε καὶ φαιδρότητι ψυχῆς τῶν φαιδροτάτων ἀκτίνων τοῦ ἰδίου αἵματος ἀπολαύσοντες, ἡμῖν οἷόν τι ὑπὸ κέντροις ῥόδων ἐναποστιλβουσῶν τὴν ἀγλαόδωρον τῆς οὐρανίου δόξης λαμπρότητα, ὁρῶγε ὦ φιλόθεον σύστημα, πάντας ὑμᾶς, καὶ τοὺς καταβαλλομένους μοι λόγους εἰς τὸν Θεόφιλον μάρτυρα ἱλαρῶς καὶ μειλιχίῳ προσησομένους ἀκούσματι, καίπερ παρισουμένης ἐπὶ τῷ λέγειν προόδου τῷ μεγέθει τῆς πανηγύρεως, πάνυτοι ἀπολειπομένους· ἀλλὰ γὰρ οὔκουν δὴ φαίνεταί γε θαυμαστόν· ἐὰν ἐκεῖνος μὲν ὁ τοῦ Κυρίου διάπυρος ζηλωτὴς, πρός γε τοῖς ἄλλοις καὶ κατὰ τοῦτο τὸν καθηγεμόνα μιμούμενος, ἐπὶ δυσὶν ὀβολοῖν τῆς χήρας δωρήματι πολλῷ μεῖζον καταθῆται τὸ μίσθωμα, ὑμεῖς δ' οἷα εὔνους, καὶ φιλάνθρωπος σύλλογος ἀκροάσησθε ἀναπεπταμένῃ τῇ διανοίᾳ καὶ μετ' οὐ μικρᾶς τῆς προθυμίας τῶν ὑπ' ἐμοῦ ἤδη λεχθησομένων· καθάπερ γὰρ τῶν καὶ μικροπρεπῶς γυμνικῶν ἀγώνων ἱστορουμένων πόθος ἐγγίγνεται τῷ τὸ σῶμα γυμνάζοντι, οὕτω τῆς τῶν μαρτυρικῶν ἄθλων τε καὶ ἀγώνων διηγήσεως, καίπερ μὴ κεκαλλιεπημένοις καὶ ὑψηλοῖς, ἀλλὰ χθαμαλοῖς καὶ ἀγενέσι λόγοις ἀπαγγελλομένοις, ἀσκοῦντα ψυχὴν ἔρως συνέχει τὸν φιλομάρτυρα. Αἱ γὰρ τῶν μαρτυρικῶν ἄθλων διηγήσεις τοὺς πυραυγεῖς σπανθῆρας ἡμῖν τὴν πρὸς Θεὸν ὑπανάπτουσι φλόγα καὶ τοὺς φιλοχρίστους πρὸς εὐζωΐαν σφόδρα διανιστῶσι, κἂν τῇ ψυχῇ, ὥσπερ ἀγαθῇ ἀρούρᾳ, τὰ γόνιμα τοῦ ζωοποιοῦντος πνεύματος σπέρματα ἐπὶ μεῖζον αὔξουσι. Καὶ τῷ ὄντι, σοφῶς σοφός τις παρῄνεσεν εἰπὼν, μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, καὶ ἐγκωμιαζομένου δικαίου εὐφραινθήσονται λαοί· θιγγάνει γὰρ ὡς ἀληθῶς τῶν ἀληθινῶν καὶ γνησίων ἐγκωμίων ἡ τοῦ δικαίου μνήμη μὴ ῥεούσης πολιτείας βροτῷ προσαττομένης οὖσα γε προγύμνασμα, ἀλλ' ἐξ ἀϊδίου ἀϊδίῳ Θεῷ διοικουμένης εἴσοδος ὑπάρχουσα περὶ ἧς καὶ

ὁ μακάριος Παῦλος, ἀραρότως, ἔφη, προσεληλύθατε πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς καὶ μυριάσιν Ἀγγέλων πανηγύρει, ἐφ' ᾧ περ οὕτω λαμπρὰ καὶ βασιλικὴ οὖσα γε τυγχάνει ἡ παροῦσα πανήγυρις, ὥστε τῇ αἴγλῃ τῆς οἰκείας δόξης, οἷα μαγνῆτις λίθος πρὸς ἑαυτὴν τὸν σίδηρον ἕλκει, οὕτω πρὸς αὐτὴν, τὰς χριστοτερπεῖς καὶ φιλοχρίστους ψυχὰς ἐπάγεσθαι· ἃς δὴ, καὶ εἰ δέοι συμπροθυμουμένας τῷ μάρτυρι, στοιχειώδει πυρὶ, χάριν τῆς θείας φλογὸς, καταφλέγεσθαι, διαδείκνυσιν, ἑπομένως δὲ καὶ μετὰ τῶν ἀειμνήστων πολιτῶν τῆς ἄνω Ἱερουσαλὴμ πόλεως, βουλομένους πολιτεύεσθαι. Οὐκοῦν ὦ ἀκροατήριον τῶν μαρτυρικῶν ἐγκωμίων φιλήκοον μᾶλλον τῶν σωματικῶν, τὰς ψυχικὰς ἀκοὰς προεντρεπίσοντας πρὸς ἀκρόασιν, ἄρξομαι πρὸς ὑμᾶς τῆς διηγήσεως.

Τοῦτον τοίνυν τὸν ἀοίδιμον καὶ τῆς ἀειζωΐας πολίτην Ζάκυνθος μὲν ἡ νῆσος ἤνεγκεν, ἤσκησαν δ' οἱ γονεῖς ἐκ πρώτης αὐτίκα τῆς ἡλικίας, καλοὺς καὶ ἐπιτηδείους τύπους μαλακῇ ἔτι γε οὔσῃ αὐτοῦ τῇ ψυχῇ ἐντυπώσαντές τε καὶ ἐγχαράξαντες. Ἤδη μὲν γὰρ τοὺς τῷ παιδὶ τὴν τοῦ εἶναι τελειότητα παρασχόντας, ἅμα καὶ τὴν τοῦ εὖ εἶναι, πολλῷ τῷ μέτρῳ, προελομένους μνηστεύεσθαι, ὅγε εἶχον ἀγαθὸν ἕξει τῷ παιδὶ κοινοποιουμένους, καὶ ταύτῃ προσδεικνύντας τὸ τῆς ἀκιβδήλου καὶ καθαρᾶς εὐγενείας τεκμήριον. Σεμνύνειν γὰρ οἶδε γένος ἡ πανεύφημος καὶ πολυύμνητος τοῦ Χριστοῦ πολιτεία οὐ τὸ τῶν ἀρχεγόνων λεπτουργούμενον, ἀλλὰ τὸ παντοίᾳ τῶν ἀρετῶν ἰδέᾳ περιλαμπόμενον· οὐ γὰρ τὸ φύσει γιγνόμενον, ἀλλὰ τὸ κατὰ προαίρεσιν πραττόμενον εὐφημίας ἂν τις εἰκότως ἀξειώσειε. Τέχνης δὲ τῆς ναυτικῆς ὁ Θεόφιλος μάρτυς εἴχετο· εἰ καὶ νῦν μὲν τὴν σωματικὴν, νῦν δ' ἐκείνης τὴν νοητικὴν μᾶλλον εἰργάζετο, ἐφ' ᾗ νοητικῇ δηλονότι εὐδόκιμος εἶναι ὅλως ἐσπούδαζεν· ἀντὶ γὰρ ἀστέρος καὶ ναυτικοῦ κανόνος, πρὸς τὸν ἀκύμαντον καὶ ἡσύχιον τῆς ἄνω Ἱερουσαλὴμ ὅρμον, ὁ ἱερὸς καὶ θεοτύπωτος νόμος τὸν ἄνδρα διέθυνεν, ὅγε οὗτος ἀπεπέμπετο ῥαδίως τὰς στασιαστικὰς καὶ τοῖς θορύβοις τῶν παθῶν κυμαινομένας θαλάττας, καὶ τῇ τῶν ἰλυωδῶν τῆς ἡδυπαθείας γνόφων ἀπληστίᾳ ἐπετόλμει, καὶ πρὸς τὰς ἀντιπνεούσας καὶ ἐπανισταμένας τοῦ ἀθεμίτου πνεύματος ἀντεμβολὰς στερρῶς διεναυμάχει, παντοχόθεν ἐκρίψας τὸν κίνδυνον καὶ τροπαιοῦχος ἐπιφαινόμενος· ὥστε οἷόν τι τῶν ἀῤῥαγῶν καὶ ἀπαρασαλεύτων ὀρέων τῆς πίστεως, παντοχόσε τῶν ἀπαιτούντων πραγμάτων, ὑπὸ πάντων τῶν ὀρθοδόξων διαφημίζεσθαι. Οὗτος τοίνυν ὁ ὑψηλόνους καὶ εὐκλεὴς τοῦ Κυρίου μάρτυς, καὶ εἰς Χίον τὴν ἡμετέραν πατρίδα, μετὰ πολλὰς ἑτέρας, ἀφίκετο, ἐν ᾗ, ἐπὶ τὸ δέκατον καὶ ὄγδοον ἔτος τῆς ἐκείνου σχεδὸν προϊούσης ἡλικίας, εὐτόνως τε αἷμα, καὶ ἐπισκόπως καὶ τῶν μαρτυρικῶν στεφάνων ἠξίωται. Οὐ μακροῦ γὰρ

μετὰ τὴν ἐπιδημίαν τοῦ χρόνου παραῤῥυέντος, ὕβρεως καὶ καταφρονήσεως τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν θρησκείας καὶ τάξεως καὶ τῶν ὅσα ὁ ἐκείνων ἄθεσμος διαγορεύει νόμος, ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος Ἰσμαηλίτου, ἀπηνοῦς θράκοντος, τότε τὴν χώραν διοικοῦντος, ὁ μάρτυς γράφεται· ὅθεν οὖν κληθεὶς ὁ ἀνὴρ τῆς ὁσίας μνήμης διὰ τοῦ ῥαβδούχου ὑπὸ τοῦ τοιούτου δικαστοῦ, μηδὲν περὶ τοῦ ἀληθοῦς ἐξετάσαντος, κατὰ τοὺς τῆς ἀνομίας τῶν Ἀγαρηνῶν νόμους, τῇ ἀσεβεῖ τῶν Ἀγαρηνῶν βδελυρίᾳ καὶ κακοδοξίᾳ συντάττεσθαι, τὴν εὐσέβειαν παρωθούμενος· πρὸς τοῦ τοιούτου καὶ πάνυ βιάζεται, ἀλλ' ὦ τῆς ὑστάτης καὶ ἀνυπερβλήτου τῶν Ἀγαρηνῶν δυσσεβείας, βίᾳ τὴν τῆς ψυχῆς αὐτοκράτορα καὶ ἀδίαστον ὁρμὴν πρὸς τὴν οἰκείαν ἑλκόντων ἀσέβειαν· πῶς γὰρ καλὸν, προσονομασθείη τὸ βίαιον, εἴγε καθ' αὑτὸ καλὸν, οἴκοθι καὶ οὐ βίᾳ προσπτύσσεται ὁ προσιέμενος; Ἢ γὰρ δῆθεν οὐκ ἂν καλὸν ἀποκληθείη, δι' οὗπερ ὁ ἐκείνῳ χρησάμενος εὐφημίαις οὐκ αἴρεται, ἐπείτογε ὡς καὶ ἡ τοῦ ὀνόματος προσηγορία ξυμμαρτυρεῖ, τῇ βίᾳ ὅλως ἡ ἀρετὴ ἀντιπαρατάττεται. Ἀλλ' ὄντως αἱ τυραννικαὶ ἀρχαὶ, τὰ μέσα καὶ τὰ τέλη τυραννικὰ δῆθεν ἀποκυΐσκουσι· πονηρῶν γὰρ σπερμάτων, πονηρὰ τὰ γεώργια. Ὁ ἐμψυχώτατος μέντοι γε τοῦ Κυρίου ζηλωτὴς οὐ σκοπῶν τῶν κινδύνων τὸ πρόσκαιρον, ἀλλὰ τῶν ἐπάθλων τὸ αἰώνιον, τὰς τοῦ θράκοντος ἀκρατεῖς ἀπειλὰς, μεστὰς ὠμότητος καὶ ἀπανθρωπίας οὔσας περὶ οὐδενὸς τίθεται· ἀλλὰ φησὶ μὴ δεῖν ὅλως τὴν μὲν εἰς Χριστὸν ἄμωμον καὶ ἀληθῆ πίστιν ἀπαναίνεσθαι, τὴν δὲ τῶν Ἀγαρηνῶν αὐχμῶσαν καὶ ψευδεπίπλαστον κακοθρησκείαν ὑποδέχεσθαι ἄτοπον εἶναι προσδεῖς καὶ ἀνάρμοστον. Τιμῶν μὲν περιβλέπτων καὶ τιμίων τῷ βίῳ χάριν τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον τῆς ζωῆς προεξετάζειν, οἷον ὑπὲρ ἑαυτῶν δηλαδὴ, ἢ συγγενῶν ἢ πατρίδος ἢ ἀρχηγῶν ἢ ἑταίρων ἢ καθηγητῶν ἢ καὶ ἄλλων παραπλησίων μαχομένους, διὰ τῷ πάθει ἐναργέστερον γίγνεσθαι τὸν ἔρωτα, δι' αὐτῶν δ' ἀπανταχόσε τῆς οἰκουμένης ἀγαθὴν καὶ ἀνεξάλειπτον τῷ πατρὶ χρόνῳ τὴν μνήμην συμπαραπέμπειν· ταύτῃ γὰρ τὸ παθεῖν ἡ φήμη ἔμμισθον τοῖς τοιούτοις ἀπέδειξεν, ὑπὲρ δὲ τοῦ Δημιουργοῦ ἁρμοστοῦ καὶ παρακτικοῦ τοῦ ξύμπαντος, καὶ κατὰ τὴν πάγκαλον καὶ εὔρυθμον ἁρμονίαν ἐκεῖνο ξυνοδήσαντός τε καὶ διακοσμήσαντος, μὴ τὸν πρόσγειον διὰ μαρτυρίου βίον κατατίθεσθαι καὶ θέατρον γίγνεσθαι τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, κατὰ τὴν τοῦ Ἀποστόλου φωνὴν, καὶ τὸν μὲν ἀναμάρτητον Σωτῆρα Χριστὸν, οὗ οὐχ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι, ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ὡς ἁμαρτωλὸν μυρία τῶν ἀνιαρῶν ὑποστῆναι, τοὺς δ' αἰχμαλώτους ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τῆς οἰκείας ἀπολυτρώσεως μηδενὸς τῶν παθῶν ἀνέχεσθαι, ἀλλὰ τοῦ μὲν φωτὸς τῆς ἀληθινῆς πίστεως στέρεσθαι, τοῦ δὲ σκότους τῶν ἐναγῶν καὶ ματαίων τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν ἀπιστίας ἀθυρμάτων ἐπέχεσθαι. Ἡ γὰρ τῶν Ἀγαρηνῶν ἀτερπὴς ἀπιστία, ἐξ ὧν ἐν τῷ μυθογράφῳ Κοράν

ἔγνωμεν, παντοδαπῶν μύθων βρύει καὶ κωμῳδιῶν καὶ σατανικῶν λόγων, οἵτινες οὐ μόνον τῆς θεοπνεύστου διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀνθρωπείας δειξέως ὅλως ἐκπίπτουσι. Πολλὰ μὲν οὖν εὐθαρσῶς θεολογήσας ὁ τὴν ὀρθοδοξίαν κράτιστος καὶ ἄτρεπτος ἀνήρ, εἱρκταῖς εὐθὺς κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ λυσσώδους τυράννου τριημέροις ἐγκλείεται· εἶτα δὲ καὶ δεύτερον προσάγεται τῷ δικαστηρίῳ, περὶ τῶν αὐτῶν λήρων καὶ φληνάφων ὑπὸ τοῦ δυνάστου διενοχλούμενος. Ἀλλ' αὖ πάλιν τὸ στερρὸν τῆς πίστεως ὅρος ἐν μέσῳ τῆς θαλάττης, ὡς ἀφρῶν τῶν παλαμναίων ἐπηρειῶν περιγιγνόμενον, ὡ τῆς εἰς Χριστὸν εὐλαβείας καὶ θερμότητος, καὶ πάντα ἰσχύον ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι αὐτὸ Χριστῷ, μηδὲν, φησὶ, δεδιέναι τοὺς τὸ μὲν σῶμα κτείνοντας, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένους ἀπολέσαι, κατὰ τὸν εἰπόντα διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν· τὸ γὰρ ἐνταῦθα θνήσκειν ὑπὲρ Χριστοῦ, μὴ θνήσκειν εἶναι, ἀλλὰ ζῆν προσέθετο. Ἡ γὰρ μέλλειν τὸν φιλόχριστον, ἐκ μὲν τοῦ δοκοῦντος βίου, θανάτου δ' ὄντος, πρὸς τὴν εἰλικρινῆ ζωὴν ζέσει ζωῆς τῆς ἀληθινῆς μετακεῖσθαι· ὁ πιστεύων γὰρ εἰς ἐμὲ, φησὶ, κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται· ἐπειδὴ δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσωσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας, μαλιστα δ' ὃς βούλεται σῶσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀληθῆ σωτηρίαν, τὴν μὴ ὑποκειμένην μεταβολαῖς ἢ ἔνδοθεν ἢ ἔξωθεν, τὴν ὄντως ἀΐδιον καὶ ἀεὶ ἀκμαίαν ἔχουσαν τὴν σύστασιν, ἀπολέσει αὐτὴν. Ἡ γὰρ πάσχοντος τοῦ σώματος, τρόπῳ τινὶ, καὶ ἡ ψυχὴ συμπάσχειν φαίνεται, διὰ τὸ χρῆσθαι ὡς ὀργάνῳ τῷ σώματι καὶ εἰδοποιεῖν αὐτὸ, καὶ ὅλως ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ ἐνεργεῖν διὰ τῶν αἰσθήσεων, ὃν τρόπον ἔοικε καὶ ὁ τεχνίτης, κατὰ τὸν λόγον τῆς τέχνης, συμπάσχειν τῷ ἀτονοῦντι ὀργάνῳ, εἰ καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν οὐσίαν, καὶ μὴ τὴν σωματικὴν ξύμμιξιν, ὅσον ὁ ἔξωθεν ἄνθρωπος φθείρεται, τοσοῦτον ὁ ἔνδον ἀνανεοῦται· ἐναντίων γὰρ οὐσῶν τῶν φύσεων, ἐναντίοις δήπου καὶ τελειοῦσθαι αὐτὰς ξυμβαίνει· ὅθεν καὶ ὁ ἱερὸς Παῦλος, ἐπιθυμῶ, φησὶν, ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· οὐ γὰρ ζῶου ἀλλ' ἀνθρώπου θείου ζήσας ζωὴν διὰ τὴν ἐνδομυχοῦσαν ἐκείνῳ φλόγα πρὸς τὴν μακαρίαν ἀπόλαυσιν, τὴν φυσικὴν φθορὰν πρὸς τὰ χθόνια οὐκ ἀπεσείετο, μᾶλλον δὲ τῆς πρὸς τὴν οὐρανίαν ζωὴν ἐκδημίας ὠρέγετο· ἐφείλκετο γὰρ τὸ ὅμοιον πρὸς τὸ ὅμοιον. Ἀλλ' ἐπιστρεπτέον τὸν λόγον, οὗ προάγοντες αὐτὸν ἀπεπλανήθημεν· πολλὰ τοίνυν ὁ ἱερὸς μάστυς, οὐ μόνον τῷ τυράννῳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις ἐκείνῳ συνθακοῦσιν Ἀγαρηνοῖς ἀντιφθεγξάμενος πολὺν ἐκχέασι κατὰ τῆς ἀληθείας λῆρον, ὧν ἅπασα φαρέτρα κενὴ ἀπολέλειπται, καὶ ἐλευθέριον ῥήξας φωνὴν, ἐλεγκτικὴν τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν ἀλογίας, καὶ ἐπὶ πετρῶν σπείρας τὸ παράπαν τὸ ἱερὸν σπέρμα μὴ προσηκαμένων, οὐ μόνον σφοδροτάταις αἰκίαις μαστιγοῦται, ἀλλὰ καὶ δευτέρου φυλακαῖς ἐνείργεται. Ἀλλ' ἡ μὲν τοῦ δικαίου μακαρία ψυχὴ, ἑδραία καὶ ἐρρωμένη τῇ πίστει ἀπισχυρίζετο πάνυ, πρὸς τὰς βασάνους ἐνδιδόναι ἀπέχουσα, ἡ δὲ τῶν ἀντιβαινόντων ἐναγὴς καρδία μᾶλλον τῆς τοῦ Φαραὼ κατεσκληρύνετο καὶ τὴν πτῶσιν ἐκείνου περιφανεστέρα ἐγίγνετο· οἱ γὰρ καταῤῥάκται τῆς θείας εὐσπλαγχνίας ἄκαρπα ὄντα ξύλα τοὺς ἀσεβεῖς μᾶλλον ἔσηπον ἤπερ ἐδρόσιζον· θλάπτειν γὰρ ἔοικέ πως τὰ δυσκρασίᾳ κακιζόμενα ἡ ἀγαθὴ ἐνέργεια. Ἐπεὶ καὶ ἡ δρόσος τὰ ἄγονα δένδρα καὶ πρὸς ἐπικαρπίαν δύσκρατα μᾶλλον διαλύειν ἤπερ συντηρεῖν φαίνεται· ταύτῃ γὰρ ἐσκλήρυνε καὶ ὁ Θεὸς τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ οὓς μὲν θέλει ἐλεεῖ, οὓς δὲ θέλει σκληρύνει· εἰ γὰρ καὶ ἐλεεῖ τοὺς ἀξίους ἐλέους ὁ Θεὸς καὶ σκληρύνει ἐκείνους οἷς ξυνεπάγη σκληρίας τὸ ἐκμαγεῖον ὑπόπλεων, καὶ ὅλως ὡς ὄστρακον τῶν μαλακῶν τύπων ὄντας ἀνεπιδέκτους· ὅμως ἐπειδὴ οὐ βίᾳ οὐδ' ἀνάγκῃ, ἀλλὰ κατὰ θείαν ἀγαθότητα ἡ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ γίγνεται, πῇ μὲν δρῶντος, πῇ δὲ παραχωροῦντος, εἰκότως λέγεται ὁ φύσει ἀγαθὸς τοὺς κακοὺς σκληρύνειν, οὓς καὶ, ὡς κεραμεὺς τὰ σκεύη πλάττειν, ποιεῖν λέγεται, κατὰ τὴν δι' οὐρανίων αὐτῶν δυσκρασίαν, εἰ καὶ ὑφ' ἑαυτῶν ἔτι πλάττεται ἐκκαθαίρουτα ἑαυτὰ ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ, τῆς προαιρέσεως αὐτῆς περιγιγνομένης· «Θέλει γὰρ ὁ Θεὸς πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.» Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν· πάλιν δὲ τῆς εἱρκτῆς ἐκβληθεὶς ὁ ἱερὸς Θεόφιλος, περὶ τῶν αὐτῶν φληνάφων τε καὶ ληρημάτων ὑπὸ τοῦ ἐγγαστριμύθου καὶ θεομάχου τυράννου δοκιμάζεται· ἀλλ' ὁ μακάριος οὗτος τὴν ἐναρμόνιον σώζων (ὡς καὶ πρότερον) διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος, παραπλησίως τοῖς πάλαι τῶν μαρτύρων πυρὶ καιομένοις, τὸν διὰ πυρὸς καταψηφίζεται θάνατον· τότε δὴ ὁ γεννᾶιος καὶ ἀκατάπληκτος τοῦ Κυρίου μάρτυς καὶ θαυμῶν τῶν θείων ἑστιάσεων, ὥς περ ἂν εἰ βασιλικῆς ἀπολαύοι τραπέζης, τῶν μαρτυρικῶν ἐπάθλων τοῦ πόθου κατείχετο, ἐν ὀλίγῳ ὅλως τὴν στοιχειώδη φλόγα τιθέμενος· ἐν ἑαυτῷ γὰρ τὴν διάπυρον φλόγα τοῦ πρὸς Χριστὸν ἔρωτος περιέφερε, δι' ἣν τὸ παράπαν οὐκ ἠλλοίωσε τὴν διάθεσιν, πρὸς τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἀσκαρδαμύττων τοῖς τοῦ καθαροῦ νοῦ ὄμμασι τῶν αἰωνίων τὸ μέτρον, οἷα μὲν πόλος περὶ ἐκεῖνον ἑλισσόμενος, οἷα δὲ σελήνη ὑπ' ἐκείνου φωτιζόμενος, τοιαύτην δ' ἣν τὴν τῆς ὀρθῆς γνώμης ὑποδεικνύων στερρότητα, ὥστε καὶ ὠμασὸν σχίζας ἄγειν ἐπιταττόμενον ὑπὲρ Χριστοῦ μὴ ἀπειθῆσαι. Λιπαροῦς δὲ καὶ ἀθρόου τοῦ τῶν ἀθλίων Ἀγαρηνῶν ὄχλου ἐν τῷ ὡρισμένῳ τόπῳ ἀφικνομένου μετὰ πλείστης ὄσης καταδήσεως, πυρκαϊὰ ἐμπυρίζεται παμμεγέθης ἐν ᾗ δέσμιος ὁ καλλίνικος τοῦ Σωτῆρος μάρτυς ἐμβάλλεται· καιομένου δὲ τοῦ σώματος, ἡ ἄῤῥηκτος ἐκείνου καὶ ἄτρωτος μακαρία ψυχὴ ὠδαῖς καὶ ὕμνοις δι' εὐφημίας ἦγε τὸν κτίσαντα αὐτὴν αὐτῷ συνιστῶσα, καὶ οἷα πηγῇ τῶν ἀγαθῶν, τῆς γενναιότη-

τος ἕνεκα τοῦ μαρτυρίου, τὰ χαριστήρια ἀποτινυίουσα· ὅθεν μετάρσιος πρὸς οὐρανὸν ἀνεφοίτησε τῶν καλλίστων ἀρετῶν χάριν, ἃς ὁ ἐν ταῖς μνήμαις μακάριος θανάτῳ ἐπεσφραγίσατο· αὗται γὰρ εἷα ῥόδ' ἄττα καλὰ καὶ εὔοσμα, οἷόν τινα ὁλόκληρον καὶ χαριέστατον κῆπον τὴν μακαρίαν ἐκείνου ψυχὴν καταλάμψαντα, καὶ ὡς πτερὰ εὐθαλῆ αὐτὴν πρὸς οὐρανὸν αἰωρήσαντα, δῶρα τίμιον καὶ Θεῷ καταθύμιον ἀπειργάσαντο. Ὅθεν οὐ μικρά τις εὐωδία τῆς πυρᾶς προΐουσα μεγίστην τοῖς παριοῦσι τῶν εὐσεβῶν τὴν παραμυθίαν ἐμνηστεύετο, οἱ δ' Ἀγαρηνοὶ τοῦ ταύτην ἕνεκ' ἀποσοβῆσαι ὑν τῇ φλογὶ ἐναπέρρψαν, ὃς δὴ καὶ ἐξῄει τῆς φλογὸς, ἡ δ' εὐωδία μᾶλλον ἐπεδίδου, τοὺς κατὰ τοῦ ὕψους λαλοῦντας τοῦ Θεοῦ ἐνεργῶς ἐπιστομίζουσα· ἐκείνου τοίνυν τοῦ μάρτυρος ἡ δεξιὰ ἐν τῇδε τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου μονῇ εὐωδιάζουσα διασῴζεται. Ἄγε δὴ τοίνυν, ὦ φιλόθεον σύστημα, μιμηταὶ καὶ ἡμεῖς κατασταθῶμεν τοῦ μάρτυρος, μὴ ὡς τὴν ἔρεσιν φιλόζωοι καὶ τὰς ὑλικὰς ὀρέξεις λιχνότεροι καὶ ταῖς τῶν αἰσθήσεων ἐπικρατείαις θηλυνόμενοι, ἀλλ' ἐντὸς τῶν μεγάλων καὶ καλλιόνων γιγνόμενοι καὶ τοῖς ὑπὲρ ἀρετῆς πόνοις ἐναμιλλώμενοι, καὶ, ἁπλῶς φάναι, οἷα ναῦται τῶν δυσπειθῶν καὶ ἀπλήστων παθημάτων κατακρατοῦντες κἀκεῖνα εὐήκοα παρασκευάζοντες, καὶ αὐτῶν πάντας τρόπους τὴν αὐθάδειαν περιστέλλοντες. Τουτὶ γάρ ἐστι τὸ, διὰ προαιρέσεως, τῷ μάρτυρι συγκατακαίεσθαι καὶ πρὸς οὐρανοὺς συνανιέναι καὶ εἰς τὴν ἀγγελικὴν χορείαν τε καὶ διακόσμησιν μεθαρμόζεσθαι καὶ ὅλως τῆς ὑλικῆς προσπαθείας καὶ παντοίας ἐγκοσμίου ἰλύος ἐξαναδύναι. Οὐκοῦν δικαίου ἂν εἴη ἡ τοιαύτη πανήγυρις, λιμὴν λυσιμέριμνος καὶ ἄγκυρα ἀσφαλὴς, μετὰ τὴν ἀπημαυρωμένην τοῦ θείνοῦ κλύδωνος ὁμίχλην, εὔδιον καὶ λυσιπήμονα ἡμῖν βίον ἀνακαινίζουσα· οὐχ ἧττον δὲ προσηνὲς καὶ σωτήριον ἔαρ μαρτυρικοῖς τῶν μαρτυρικῶν ἀρετῶν ῥόδοις ἀγλαῶς περικαλλυνόμενον, καὶ τῶν μὲν χθονίων ἢ ἀσταθμήτων καὶ ῥεόντων περιφρόνησις, τῶν δ' οὐρανίων καθὸ πιστοτέρων καὶ ἑδραιοτέρων κατανόησις. Αὐτῆς τοίνυν ἀξιωθῶμεν διὰ τῆς θιττῆς τοῦ νῦν πρὸς τὰ κρείττω ἐπιβάσεως· οἷα μὲν ὄρεις, ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις, τῆς κεφαλῆς, ἤγουν τῆς πίστεως, ὅση δύναμις, ὑπερμαχοῦντες, οἷα δὲ περιστεραὶ τῇ τῶν καλλίστων ἀρετῶν καθαρότητι γεννᾶίως ἐγκαρτεροῦντες, ξένα μετὰ τοῦ μάρτυρος ἐν τῷ ξένῳ κόσμῳ φανῶμεν, ὅπως πολῖται τῆς ἀΐδιου καὶ ὄντως πολιτείας ἡμετέρας γενώμεθα· τὸ γὰρ τὸ παράπαν τῶν προσύλων καὶ ἐφημέρων ἡμᾶς ἀπαλλάττεσθαι αἴτιον γίγνεται τοῦ συντάττεσθαι καὶ ἐγκαταλέγεσθαι ἡμᾶς τῇ τῶν ἀθλοφόρων μαρτύρων χορείᾳ καὶ τοῦ ἀπολαύειν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἧς γένοιτο ἡμῖν ἐπιτυχεῖν, χάριτι τοῦ ἀθλοθέτου Χριστοῦ καὶ μεσιτείᾳ τοῦ ἀθλητῆρος Φιλοθέου. Γένοιτο Χριστὲ βασιλεῦ ! Γένοιτο !

Ὠδὴ δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Ἡ πατέρων ὀμήγυρις, ὡς σωτηριῶδες πάντως τὸ Βάπτισμα, θειωδῶς πάντας ἐδίδαξε, τὸ δὲ περιτέμνειν διεκώλυσε.

Μέγα ὄντως ἀνόμημα, ἡ πολυγαμία δημιουργήσαντος, τοῦ Θεοῦ ἕνα πρωτόπλαστον, μίαν καὶ τὴν Εὔαν γονιμότητος.

Ἀμφοτέροις διαδίδωσι, κατ' οἰκονομίαν ἴσην τε βούλησιν, ὁ κριτὴς ἴσον διάδημα, οἷα τοῦ δικαίου προϊστάμενος.

Θεοτοκίον.

Ἡ Θεὸν παντοκράτορα, μόνη δεξαμένη Θεομακάριστε, ἀπὸ πάσης περιστάσεως καὶ κινδύνων σῶζε τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ὠδὴ ἑ. ὁ εἱρμός. Ὀρθρίζοντες βοῶμέν σοι.

Συνὼν ταῖς οὐρανίαις δυνάμεσιν, ἀθλοφόρε, σωθῆναι ἱκέτευε, τοὺς εὐσεβῶς ἀνυμνοῦντάς σε.

Τοῦ Ἁγίου.

Ἐνέθηκε σώους ἀνθρώπῳ κτίστης ζωῆς, τοὺς ὅρους τὴν βίαν καὶ πρόσταγμα, χρόνῳ ποτὲ παραλλάττοντας.

Θεὸς συντετριμμένην τοῖς δάκρυσιν, ὄντως λούει ψυχὴν οὐ πάντως δι' ὕδατος· οὐ γὰρ ψυχὴν ὕδωρ νίψειεν, εἰμὴ τὸ τοῦ Βαπτίσματος.

ΜΟΥΣΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Ἔνυλα τῶν σωμάτων ἁρμόζεσθαι, τοῖς Ἀγγέλοις οὐδέποτε φήσομεν, ὡς οἱ ἐξ Ἄγαρ φρυάττονται.

Θεοτοκίον.

Λατρεύουσι τῷ τόκῳ σου, ἄχραντε Θεοτόκε, Ἀγγέλων τὰ τάγματα, καὶ τῶν βροτῶν τὰ συστήματα.

Ὠδὴ ς'. ὁ εἱρμός. Πλάσθητί μου Σωτήρ.

Ἥλιος ἐξαναδύς, Θεόφιλος ὁ τρισόλβιος, καὶ ὁμαρτήσας Θεῷ, καὶ μείνας στερρότατος, μέχρι τέλους πάντοτε, τῇ ἀκολουθίᾳ, τοῖς ἀύλοις συνηρίθμηται.

Οὐ ζόφος τῶν τῆς σαρκὸς, οὐ κόσμου ψύχος διέτεμε, τὸν ἔμπλεων τῆς φλογὸς, καὶ αἴγλης τοῦ πνεύματος, τὸν σεπτὸν Θεόφιλον, τῆς τρισυποστάτου, ἑνιαίας τε Θεότητος.

Φιλόθεος ἀληθῶς, ὁ μέγας ὤφθη Θεόφιλος, οὐ κτῆμα οὐδὲ χρυσὸν, οὐδ' ἄλλο κειμήλιον, βροτοῖς καταθύμια, ἐπόθησεν ὅλως, εἰμὴ μόνον Θεὸν ὕψιστον.

Θεοτοκίον.

Ρυσθείημεν τῶν δεινῶν, πταισμάτων ταῖς ἱκεσίαις σου, Θεογεννήτορ ἁγνὴ, καὶ τύχοιμεν, πάναγνε, τῆς θείας ἐλλάμψεως τοῦ ἐκ σοῦ ἀφράστως, σαρκωθέντος υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Κοντάκιον ἦχος γ'.

Ἡ Παρθένος σήμερον.

Χριστοῦ δῆμος σήμερον ἀνευφημεῖ ἐπαξίως, ἱματίοις πρέποντα βασιλικοῖς τοῦ Σωτῆρος, αἵμασι χρι-

στοπρεπέσι τοῦ μαρτυρίου· ἄξιον τοῖς τούτων ῥείθροις βωμὸν ῥαντίζειν, οἷς ἀκούει θεῖον θῦμα, τοῦ μαρτυρίου εἰκὼν ὁ θειότατος.

Ὁ Οἶκος.

Τὸν ἀκαμάτῳ ἔρωτι, τῶν θείων κάτοχον Θεόφιλον μάρτυρα, καὶ τούτῳ τοὺς ἱεροὺς πόνους τοῦ μαρτυρίου διανύσαντα, ξένον ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ καὶ νεήλυδα, ὄλβιον δὲ πολίτην τῆς ἄνω Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷδε μὲν τῷ χαμερπεῖ καὶ ἐφημέρῳ κόσμῳ μικρὸν ἐγκλεισθέντα, ἐν δὲ τῷ ἀνωτάτῳ καὶ αἰωνίῳ, ἀεὶ ὄντα ἐλεύθερον, καὶ τῷ μὲν κατωτέρῳ πυρὶ καταφλεχθέντα, τῷ δ' αἰωνίῳ τῆς Χάριτος ὅλως λαμπρυνθέντα, καὶ τρόπαιον κατὰ τῶν ἀντιθέων ἀράμενον, ἀξιώσωμεν ἐκ μέσης καρδίας, ὅπως ἡμῶν ἐμπλήσῃ τὸν νοῦν γνώσεως καὶ συνέσεως, διηγήσασθαι τὰ ἐκείνου ἆθλα καὶ βοῆσαι, τοῦ μαρτυρίου εἰκὼν ὁ θειότατος.

ΕΝΠΑΛΑΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ

Τῷ αὐτῷ μηνὶ κδ'. Μνήμη τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος Θεοφίλου τοῦ ἐν Χίῳ μαρτυρήσαντος.

Στιχ. Φιλῶν τὸν Θεὸν, Θεόφιλος προθύμως
πρὸς πῦρ δι' αὐτὸν κινεῖται θαρσαλέως.
Εἰκάδι πυρὶ θάνεν Θεόφιλος ἡδὲ τετάρτῃ.

Μελέτη περὶ μαρτυρίου ἐν γένει καὶ Ὀρθοδόξου πίστεως μετὰ ὑπομνήματος βιογραφικοῦ εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα

ΘΕΟΦΙΛΟΝ τὸν Ζακύνθιον, φιλοπονηθεῖσα ὑπὸ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥΔΗ
νῦν
Ἐπισκόπου Κυθήρων

Ἡ ἔνθερμος πρὸς Θεὸν ἀγάπη, ἡ τῶν τοῦ κόσμου καὶ τῶν τοῦ αἵματος σχέσεων ὁλικὴ ἀπαλλοτρίωσις, ἡ ἀκραιφνὴς αὐταπάρνησις, ἡ ἀντὶ τῶν προσκαίρων καὶ ἐφημέρων προτίμησις τῶν αἰωνίων, ἡ περιφρόνησις αὐτῆς τῆς ζωῆς, ὅταν ἀνωτέρας σφαίρας καθῆκον προσβάλληται, τὸ καθαρώτατον αἴσθημα τῆς τοῦ Θείου λατρείας, ταῦτα πάντα παρατηροῦνται ἰδιάζοντα εἰς τοὺς ἁγίους μάρτυρας. Οὗτοι εἶναι τῳόντι οἱ ἥρωες τῆς πίστεως, οἵτινες ὑπὲρ αὐτῆς, τῆς πατροπαραδότου καὶ ἱερᾶς παρακαταθήκης ὄντως, τοῦ κειμηλίου τούτου τῶν ἀνεκτιμήτων θησαυρῶν καὶ ἐθνικῶν χαρακτήρων, προσέφερον ἑαυτοὺς μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας ἱερὰ σφάγια εἰς τὸν βωμὸν τῆς ὀρθοδοξίας· ὅθεν ἄσμενοι καὶ γενναῖοι ἀπεδύοντο εἰς τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἀθλοθεσίαν, ὡς ἀμνοὶ δὲ ἄμωμοι, ἐναντίον τῶν κειρόντων αὐτοὺς ἄφωνοι, κατὰ μίμησιν τοῦ ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ αἴροντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐπορεύοντο συρόμενοι εἰς τὰ μακελεῖα καὶ τὰ παντοῖα βασανιστήρια. Οἱ Θεόστεπτοι λοιπὸν μάρτυρες, κάτοπτρον ἔχοντες καὶ ὑπόδειγμα τὸν Σωτῆρα αὐτῶν καὶ ἡμῶν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν ἐλευθερώσαντα τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐκ τῶν ἀλύσεων τοῦ Διαβόλου καὶ τῆς ἁμαρτίας, τὸν ἐξαγοράσαντα τοῦτο διὰ τοῦ τιμίου αἵματος αὐτοῦ, τὸν υἱοθετήσαντα καὶ συνδιαλλάξαντα τοὺς πάντας τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τῇ ἑαυτοῦ ἀξιομισθίᾳ, ἠγωνίσθησαν τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν καὶ τὸν ἔνδοξον, ὑποστάντες δὲ πολυειδεῖς καὶ πολυτρόπους βασάνους ἐγένοντο θύματα καὶ ὁλοκαυτώματα ὑπὲρ τῆς θείας ἡμῶν θρησκείας. Ἂς ἴδωμεν τοὺς καρποὺς τοῦ μαρτυρίου. Ἄπειροι εἶναι οἱ καρποὶ τοῦ Μαρτυρίου. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἁγιασμὸς τῶν μαρτύρων καὶ ἡ ἀνεκλάλητος αὐτῶν δόξα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ψυχικὴ ὠφέλεια καὶ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ πλησίον. Καὶ τί δὲν κατώρθωσαν οἱ θεόστεπτοι μάρτυρες

ὑπὲρ τῆς πίστεως; Ὁ χριστιανισμὸς τῳόντι, παρὰ τὴν θειότητα τῶν οὐρανίων αὐτοῦ δογμάτων καὶ τὴν ἁγιότητα τῶν ἐνταλμάτων τῆς ἠθικῆς τοῦ Εὐαγγελίου, παρέχει ἀπόδειξιν τῆς ἐναργείας καὶ ἀληθείας αὐτοῦ τὴν ἀκλόνητον τῶν μαρτύρων πεποίθησιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καθὸ Θεὸν ἀληθινὸν καὶ Σωτῆρα τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ πίστις τῶν γενναίων τούτων ἀθλητῶν, ὡς πέτρα στερεὰ καὶ ἀῤῥαγὲς ὄρος, ἀσάλευτος ἔμενε πάντοτε. Τὰ δὲ μαρτυρικὰ αἵματα αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα, ὡς εἰς θάλασσαν, ἐπέπλεεν ἡ μυστικὴ κιβωτὸς τῆς Ὀρθοδοξίας ἀβλαβὴς καὶ ἀδιάφθορος, ἀνέβαινον ζωηρὰ, θερμὰ καὶ εὐώδη εἰς οὐρανοὺς καὶ κατέβαινον ἡγιασμένα καὶ εὐλογημένα ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ, ὅπως ποτίσωσι τὸ ἀμφιλαφὲς καὶ ἀειθαλὲς δένδρον τῆς πίστεως τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Διὰ τοῦ κηρύγματος τῶν πανευφήμων Ἀποστόλων ἐξαπλωθεὶς θαυμασίως ὁ χριστιανισμὸς ἐμόρφωσε λαὸν περιούσιον, ἔθνος ἅγιον, βασίλειον ἱεράτευμα, καὶ ἡ ἁγία Σιὼν, ἡ μήτηρ τῶν ἐκκλησιῶν, τοῦ Θεοῦ τὸ κατοικητήριον, περικοσμηθεῖσα μὲ τὰ πορφυρᾶ αἵματα τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων, ἐγέννησε στίφη νέων ἄλλων ὀπαδῶν αὐτῶν, ὁμολογητὰς, ὁσίους, ἐγκρατευτὰς, ἀσκητὰς, ἐρημίτας, διδασκάλους καὶ θείους πατέρας. Ἰδοὺ καὶ ἡ ὑπερφυσικὴ δύναμις τῆς πίστεως! Οὔτε τὰ μεταλλεῖα ἔνθα ἔσκαπτον ἀναγκαστικῶς οἱ χριστιανοὶ, οὔτε ἡ ἀτίμωσις καὶ στέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἦσαν καὶ τὰ ἐλάχιστα, οὔτε αἱ μαστιγώσεις καὶ οἱ αἰκισμοὶ, οὐδὲ αἱ ἐξορύξεις τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἐκκοπὴ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, οὐδὲ ἡ σύντριψις πάντων τῶν τοῦ σώματος μελῶν, οὐδὲ ἡ ἀγχόνη, ὁ σταυρὸς, ὁ βραστὸς μόλυβδος, οἱ πεπυρακτωμένοι χάλκινοι βόες καὶ οἱ λέβητες, οὐδὲ αἱ πυρκαϊαὶ, αἱ κάμινοι, αἱ μάχαιραι, καὶ οἱ ὑπὸ τῶν λεόντων, τίγρεων καὶ παρδάλεων κατακερματισμοὶ, σκληρὰ καὶ σπαραξικάρδια μαρτύρια, ἐπινοηθέντα ὑπὸ τῶν ἀσεβεστάτων καὶ τρομερωτάτων διωκτῶν, λέγω, τοῦ Νέρωνος, τοῦ Δομετιανοῦ, τοῦ Τραϊανοῦ, τοῦ Ἀδριανοῦ, τῶν Ἀντωνίνων, τοῦ Σευήρου, τοῦ Μαξιμίνου, τοῦ Δεκίου, τοῦ Οὐαλεριανοῦ καὶ τοῦ Διοκλητιανοῦ, πάντα ταῦτα οὐδόλως ὑπῆρξαν ἱκανὰ νὰ ἐκφοβήσωσι τοὺς μεγαλοψύχους καὶ ἀτρομήτους θείους μάρτυρας καὶ νὰ κάμωσιν αὐτοὺς ἀρνητὰς τῆς θείας ὀρθοδόξου πίστεως. Εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῷ βαπτίσματι τοῦ μαρτυρίου διὰ τῆς θυσίας τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς, οἱ ἅγιοι μάρτυρες, καθὰ καὶ οἱ λοιποὶ τῆς πίστεως πρόμαχοι κατὰ τὸ ἐπ' αὐτοῖς, διεξεδίκησαν καὶ ὑπερήσπισαν τὴν καταδιωκομένην λατρείαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τὴν μόνην λογικὴν καὶ ἐν πνεύματι, ἐξασφαλίσαντες τὰ τιμαλφέστατα συμφέροντα τῶν αὐτοῖς ὁμοδόξων καὶ ὁμοθρήσκων, τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν, οἵτινες ἡγιάσθησαν διὰ τῆς θεογενεσίας, ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν τοῦ Ἀρεοπαγίτου Διονυσίου, καὶ ἐκαθαρίσθησαν ἐκ τοῦ προπατορικοῦ ῥύπου ἐν τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας. Παρὰ τοὺς αὐτοκρά-

τορας τῆς Ῥώμης τῆς νέας ταύτης Βαβυλῶνος, ἠγέρθησαν κατὰ καιροὺς ἄλλοι ἰσχυροὶ τῆς γῆς, ἔτι δὲ καὶ οἱ αἱρετικοί, οἱ ἐθνικοὶ φιλόσοφοι, μάλιστα οἱ γνωστικοί, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ Ἀγαρηνοί, ἅπαντες πεπωρωμένοι τὸν νοῦν καὶ σκληροὶ τὴν καρδίαν, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσαν κατὰ τῆς ἀμώμου ἡμῶν πίστεως, τοὐναντίον κατετροπώθησαν ἡττημένοι καὶ κατησχυμένοι. Ἐν ἑνὶ λόγῳ αἱ θύελλαι καὶ αἱ λαίλαπες τῶν τυράννων, αἱ βροχαὶ αἱ ῥαγδαῖαι καὶ οἱ σφοδροὶ ἄνεμοι τῶν αἱρετικῶν καὶ πάσης ἑτεροδιδασκαλίας, κατεξανισταμένης κατὰ τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας, οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν ἔλαβον κατὰ τῆς θείας χριστιανικῆς θρησκείας· διότι «καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς». Τὸ ὑπεσχέθη ὁ ἀλάνθαστος ἀρχηγὸς καὶ θεμελιωτὴς αὐτῆς, ὁ Λυτρωτὴς ἡμῶν καὶ Θεός, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, κατὰ τὸν μέγαν τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολον.

Προασπισταὶ τῶν θείων δογμάτων, φύλακες τῶν ἠθικῶν ἐνταλμάτων καὶ διατηρηταὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων καὶ ἐθίμων, ἀνεφάνησαν οἱ γενναῖοι μάρτυρες κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν καὶ ἑκατονταετηρίδα τῆς Ἐκκλησίας. Ψυχολογικῶς δὲ καὶ ἠθικῶς ἐξεταζόμενοι οἱ ἱεροὶ οὗτοι ἀθληταὶ εὑρίσκονται ἔχοντες μίαν μόνην ἰδέαν εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν, ἣν καὶ περιέθαλπον, τὴν τῆς ἀθανασίας, ἓν μόνον αἴσθημα βασιλεῦον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, τὸ τῆς θείας ἀγάπης, ὅπερ δι' ἀτρύτων πόνων καὶ ἀγώνων ἔτρεφον καὶ ηὔξανον. Ἤτοι ἡ ἑνόρασις τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος καὶ ἡ μετ' αὐτῆς ἕνωσις ἦσαν τὸ περισπούδαστον εἰς αὐτοὺς μέλημα καὶ ἀντικείμενον. Μέσον δὲ καὶ ὄργανον τοῦ τελικοῦ αὐτῶν σκοποῦ, εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοιαύτης ὑψηλῆς ἰδέας καὶ τοιούτου λαμπροῦ αἰσθήματος, ὅτε ἐκινδύνευον νὰ χάσωσι καὶ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν των, ἐθεώρουν τὸ μαρτύριον τὸ ὁποῖον μετὰ χαρᾶς ἐλάμβανον, ὁσάκις τοῖς ἐπαρουσιάζετο καὶ τοῖς ἐδίδετο. Ἐντεῦθεν βλέπομεν ὅτι συνετέλουν τὰ βασανιστήρια καὶ ὁ θάνατος εἰς τὸ νὰ ἀποδείξωσιν ἐναργέστατα τὸν διάπυρον τῶν μαρτύρων ζῆλον εἰς τὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πίστιν, τὸ ἀκλόνητον τῆς ἑαυτῶν ὁμολογίας καὶ τὸ στερρὸν τῆς ἑαυτῶν ἐνδομύχου πεποιθήσεως. Ἐθυσίαζον δὲ οἱ ἅγιοι μάρτυρες τὸ ἔλαττον, τὸ σῶμα, ἵνα μὴ τοῦ κρείττονος στερηθῶσι, τῆς ψυχῆς καὶ τῆς αἰωνιότητος· βραβεῖον ἄφθαρτον περιέμενεν αὐτοὺς ὁ ἀμαράντινος τῆς μακαριότητος στέφανος, τὸν ὁποῖον ἐπὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν κεφαλῆς ἐφόρει ὁ ἀθλοθέτης Χριστός, ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, «ᾧ πᾶν γόνυ κάμψει ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός». (Φιλιπ. Β'. 11).

Ἂς ἴδωμεν ἤδη ποῦ θεμελιοῦται ἡ ἁγία ἡμῶν πίστις, αὕτη θεμελιοῦται εἰς τὴν τῆς ἀληθείας μαρτυρίαν, ἐχούσης στύλον καὶ ἑδραίωμα τὴν Ἐκκλησίαν. Τῷ ὄντι ἀκαταμάχητος εἶναι ἡ ἀλήθεια τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς μιᾶς, τῆς ἁγίας, τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς, καθὸ ἐρειδομένης ἐπὶ ἀκραδάντων βάσεων καὶ ἰσχυρῶν ἀποδείξεων. Ἡ Ἐκκλησία διελθοῦσα πάσας τὰς φάσεις τῆς ἑαυτῆς ὑπάρξεως καὶ συντηρήσεως ὑπήνεγκε τοὺς μνημονευθέντας φρικτοὺς διωγμοὺς καὶ τὰς πολυειδεῖς ἐνέδρας καὶ μηχανορραφίας, κατὰ συγχώρησιν καὶ συγκατάβασιν βεβαίως τῆς πανσόφου τοῦ Θεοῦ προνοίας, ὅπως φανερωθῶσιν οἱ πιστοὶ καὶ οἱ ἐκλεκτοί· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἑαυτῆς συστάσεως μέχρι τοῦ αἰῶνος τηρεῖ τὴν ὀρθοδοξίαν ἀλώβητον καὶ ἀνεπηρέαστον. «Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν» (Παύλου Α'. Κορ. ΙΑ'. 19). Καταβαλοῦσα δὲ προῤῥίζους τὰς αἱρέσεις διὰ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ διὰ τῶν σοφῶν συγγραμμάτων τῶν θείων Πατέρων καὶ ἄῤῥηκτον φοροῦσα τὸν χιτῶνα τῆς ἀληθείας, τὸν ὑφαντὸν ἐκ τῆς ἄνω θεολογίας, ὀρθοτομεῖ τὸν λόγον τῶν Γραφῶν καὶ μία εἰς τὸ διηνεκὲς διατελεῖ οὖσα, καθότι εἷς Κύριος, μία πίστις. Εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑνότητος προστίθεται καὶ ὁ τῆς ἁγιότητος. Εἶναι ἁγία ἡ Ἐκκλησία καθότι οἱ ἀληθινοὶ πιστοὶ ἡγιάσθησαν τῷ πανακηράτῳ καὶ τιμίῳ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» (Α'. Κορ. ϛ'. 11). Τρίτος χαρακτὴρ εἶναι ἡ καθολικότης. Ὑπάρχει καθολικὴ ἡ Ἐκκλησία· καθότι οἱ πιστοὶ παντὸς χρόνου καὶ τόπου καὶ πάσης ἐθνικότητος καὶ φυλῆς, καθόλου καὶ ἀνεξαιρέτως, ἀσπασθέντες τὴν οὐράνιον διδασκαλίαν τοῦ Θεοῦ τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν χύνουσαν φῶς εἰς τὰ ὄμματα τοῦ νοὸς καὶ βάλσαμον παρηγορίας εἰς τὰς θλίψεις καὶ ἀνάγκας, καὶ τὴν ἀρχαιότητα ὑπ' ὄψιν ἔχοντες, ἤτοι τὸ ἀκίβδηλον τῆς διδασκαλίας, βαδίζουσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ὑπὸ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀρχηγόν, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὴν μόνην κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν μόνον ἀρχιποίμενα καὶ τελειωτὴν τῆς ἡμετέρας σωτηρίας, φρουρούμενοι ὑπὸ τὴν ἀναπεπταμένην σταυρότυπον σημαίαν τοῦ Ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως. «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην· οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ εἷς εἰσιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλάτ. Γ'. 28). Τέταρτος χαρακτὴρ εἶναι ἡ Ἀποστολικότης. Ἐγκαυχᾶται δικαίως ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ὅτι εἶναι Ἀποστολική· διότι ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ διαφυλάττει τὴν ἔγγραφον καὶ ἄγραφον διδασκαλίαν τῶν θεοκηρύκων Ἀποστόλων καὶ ἑπομένως κατέχει σῶαν καὶ τὴν τῶν Προφητῶν. «Ὄντες ἐπῳκοδομημένοι ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου λίθου αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. Β'. 20).

Τὸ γνώρισμα τῆς Ἀποστολικότητος παρὰ τῇ Ἀνατολικῇ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ διαφαίνεται καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ θείᾳ λατρείᾳ. Ὁ νοῦς ἀτενίζει εἰς τὴν τῶν ἄνω θεωρίαν, μεθ' ὑποκλίσεως καὶ ἄκρου σεβασμοῦ τὴν Θεότητα τιμῶν καὶ ἀγαπῶν ὡς ποιήτριαν ἑαυτοῦ καὶ πρόξενον τῆς σωτηρίας, τὰ ὄμματα δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ αἰσθήσεις ἀπαιτοῦσι ση-

μεῖα δι' ὧν ἐξωτερικεύεται τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα καὶ ἡ ψυχὴ αἴρεται γῆθεν πρὸς οὐρανόν. Αἱ τὴν ἐξωτερικὴν λατρείαν ὑποστηρίζουσαι παραδόσεις καὶ τὰ πατρῷα ἔθιμα, ἀμφότερα ἀναγκαιότατα, καὶ κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον ἐν Κανόνι ξς'. περὶ Πνεύματος ἁγίου ἀκριβέστατα τηρητέα, φυλάττονται παρ' ἡμῖν μετὰ πάσης τῆς ἁπλοϊκότητος, ἀφελείας καὶ ἀγνότητος τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων. Ἡ ἐξωτερικὴ λοιπὸν καὶ ἐσωτερικὴ λατρεία τοῦ Ὑψίστου, τὸ μυστυριῶδες καὶ τὸ αἰσθητὸν ἀποτελοῦσι τῷ ὀρθοδόξῳ Ἕλληνι ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κύκλον, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τῆς ἕλξεως σφαῖραν, ἡ δὲ ἀόρατος τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ ἡ ὑλικὴ ἔνδειξις παρίστανται ὡς ἐκκλησιαστικὴ μονὰς ἢ λυδία λίθος τῆς θρησκείας, τῆς ὁποίας νὰ ἀντιληφθῶμεν ἀδύνατον ἄνευ πνευματισμοῦ καὶ ἐξωτερικῆς συνάμα παραστάσεως, διὰ τὸ διπλοῦν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, συγκειμένης ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, καὶ τὴν ῥητὴν τοῦ Θεανθρώπου διαταγήν. Εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἁγία ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία, διὰ τοῦ ὀρθοῦ μυστικισμοῦ καὶ πνευματισμοῦ, διὰ τῶν ἱερῶν ἐμβλημάτων καὶ τῆς λογικῆς αὐτῆς συμβολικότητος, συμπαγὲς καὶ ὁμοειδὲς τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα καθωραΐζει, διοχετεύουσα τοῦτο ζωηρὸν καὶ ἄσπιλον εἰς γενεὰς γενεῶν καὶ ἄχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων.

Ἡ Θεοπνευστία τῶν Γραφῶν οὖσα βεβαιοτέρα καὶ προτιμοτέρα καὶ αὐτῆς τῶν αἰσθήσεων τῆς προσβολῆς παρέχει ἀξιόχρεων ἐγγύησιν τῆς ἀληθείας τῆς ἡμετέρας πίστεως. «Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.» (Πέτρου Ἐπιστ. Καθ. Β'. α', **10—23**). Ὁ χαρακτὴρ τῆς θεοπνευστίας τῶν Γραφῶν ἀπαρτίζων τὴν τῆς πίστεως θειότητα, ὡς καὶ ἡ ὑπερθαύμαστος τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος δύναμις, ἡ ἀποδειχθεῖσα ἀριδήλως εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ τὴν ταχεῖαν διάδοσιν καὶ προκοπὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐχρησίμευσαν καὶ εἰς τὸν Ὠριγένη ἰσχυρὸν καὶ ἀήττητον ἐπιχείρημα κατὰ Κέλσου, καθὰ καὶ εἰς τὸν Τερτυλλιανὸν τὰ μαρτύρια. «Τὸ χαρακτηρίζον τὴν θειότητα ἡ περὶ μελλόντων ἐστὶν ἐπαγγελία, οὐ κατ' ἀνθρωπίνην φύσιν λεγομένων καὶ ταῖς ἐκβάσεσι κρινομένων· ὅτι θεῖον πνεῦμα ἦν τὸ ταῦτα ἀπαγγέλλον.» Καὶ ἀλλαχοῦ . . . . «ὥστε Ἕλληνας καὶ βαρβάρους, σοφούς τε καὶ ἀνοήτους προθέσθαι τῇ διὰ Ἰησοῦ θεοσεβείᾳ, μεῖζον ἢ κατὰ ἄνθρωπον τὸ πρᾶγμα εἶναι λέγειν οὐ διστάζομεν, μετὰ πάσης ἐξουσίας καὶ πειθοῦς περὶ τοῦ κρατυνθήσεσθαι τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ διδάξαντος κ. λ.» (Ἴδε Ὠριγ. κατὰ Κέλσου καὶ Φιλοκαλίαν τοῦ αὐτοῦ). Τὸ Καπιτώλιον τῆς Ῥώμης, ὁ Ἄρειος Πάγος

τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια ἡ, μετὰ τὰς ἀρχαιότερον γενομένας μητροπόλεις τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Μέμφιδος, καθέδρα τῆς Αἰγύπτου, εἶδον τὸν Σταυρὸν προπύργιον ἑαυτῶν, χριστιανίσασαι ἀπὸ ἐθνικῶν καὶ εἰδωλολατρικῶν τῷ λόγῳ τοῦ πτωχοῦ καὶ ἀγραμμάτου ἁλιέως, τοῦ περιφρονουμένου σκηνοποιοῦ καὶ τοῦ διωκομένου Εὐαγγελιστοῦ. Ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου ἐποίησε ταύτην τὴν ἀλλοίωσιν. «Ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν». (Α'. Ἰωάν. Ε'. **4**). Τοῦ θείου λόγου τὴν ἐξαίσιον δύναμιν ἔδειξεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν προφήτην Ἰεζεκιὴλ, ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου τοῦ μεστοῦ ὀστέων ἀνθρωπίνων εἰπών· «Προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὀστᾶ ταῦτα καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, τὰ ὀστὰ τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου» (Κεφ. λζ'.). Ὁ ἐκφαντορικώτατος Ἰεζεκιὴλ ἐκήρυξε, καὶ ἅμα ἔπος ἅμα ἔργον· τὰ ἀναίσθητα καὶ ξηρὰ ὀστέα ἔλαβον αἴσθησιν καὶ ἠγέρθησαν· «Καὶ ἐπροφήτευσα, καθὰ ἐνετείλατό μοι Κύριος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα καὶ ἔζησαν καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ σφόδρα». Τοῦτο φανερόνει ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ψυχὴ, ζωὴ καὶ ἀνάστασις εἰς τοὺς ἀκροωμένους καὶ φυλάσσοντας αὐτὸν, οἵτινες ἀξιοῦνται καὶ τοῦ μακαρισμοῦ. «Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν·» ὁ δὲ οὐρανοβάμων Παῦλος ἐξηγεῖ τὸ αἴτιον· διότι, λέγει, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζῶν καὶ ἐνεργῶν καὶ κόπτει ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον. «Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας.» (Παῦλ. Ἐπισ. πρὸς Ἑβρ. Κεφ. Δ'. **12—13**). Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τὸ οὐράνιον τοῦτο μάννα, τρέφει τὸν νέον Ἰσραὴλ μᾶλλον ἢ τὸν ἀρχαῖον ἐν ἐρήμῳ, διδάσκει τὸν θεῖον νόμον ὅστις εἶναι κατὰ τὸν Προφητάνακτα λύχνος τοῖς ποσὶ καὶ φῶς ταῖς τρίβοις ἡμῶν, ἢ κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον ψωμὶον Ἀγγέλων. «Ἄρτος Ἀγγέλων ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ᾧ ψυχαὶ τρέφονται, Θεὸν πεινῶσαι». Ὁ λόγος οὗτος, κηρυττόμενος τακτικῶς καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐπίσης, τρέφει τοὺς πιστοὺς ψυχικῶς, προάγων δὲ τὴν γνῶσιν τῶν δογμάτων καὶ τῶν τῆς ἠθικῆς παραγγελμάτων διασαφηνίζει τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως καὶ δηλοποιεῖ τὰ ἁμαρτήματα καὶ τὰς ἀρετὰς ἔτι δὲ καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ χριστιανοῦ. Ὡς δὲ ἡ ἔλλειψις τοῦ ὑλικοῦ ἄρτου ἀποτελεῖ τὴν πεῖναν τοῦ σώματος, οὕτω καὶ ἡ στέρησις τοῦ πνευματικοῦ ἄρτου τὸν λιμὸν τῆς ψυχῆς, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸν θάνατον ἤτοι τὴν αἰωνίαν κόλασιν. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ μακαρίου Πέτρου ὁ ἀντίδικος διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίει, τούτου ἕνεκα, ἵνα ποιμαίνηται καλῶς τὸ ποίμνιον τῶν λογικῶν προβάτων, ἀπαιτεῖται νὰ διδάσκηται συνεχῶς καὶ κατὰ πᾶσαν περίοδον τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀφανίζων καὶ καταρ-

γῶν τὸν διάβολον καὶ ἀπαλλάττων τὸν χριστιανὸν ἐκ τῶν ὀνύχων αὐτοῦ. Ἡ ἐκ τοῦ θείου λόγου ὠφέλεια εἶναι μεγίστη· διότι διὰ τούτου μανθάνει ὁ χριστιανὸς τά τε πιστευτέα καὶ τὰ πρακτέα, ἑπομένως διαφωτιζόμενος τὸν νοῦν καὶ καταπραϋνόμενος τὴν καρδίαν γίνεται ἐνάρετος χριστιανὸς καὶ ἀγαθὸς πολίτης. Ἡ ἠθικὴ μόρφωσις τοῦ χριστιανοῦ κάμνει τὸν ἀληθῆ ἐξευγενισμὸν οὐχὶ δὲ ἡ τοῦ αἵματος εὐγένεια. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν κοινωνίαν ἔνθα δὲν κηρύττεται ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης καὶ δὲν σπείρεται ὁ σπόρος τῆς δικαιούσης πίστεως, τῆς δι' ἀγάπης ἐνεργουμένης. Ποιμένες καὶ ποιμαινόμενοι ὀφείλουσι νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τοῦ θείου λόγου τὴν διάδοσιν καὶ τὴν κατευόδωσιν. Οἱ θεῖοι Πατέρες, ἀκολουθοῦντες τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, διετράνωσαν τὰ ἱερὰ δόγματα καὶ οὕτω τῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας τὸ ὕδωρ γέγονε πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἐκ τοῦ ὁποίου δηλαδὴ οἱ πίνοντες πηδῶσιν ἀφικνούμενοι εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Καθὼς δὲ ἡ σοφία τῶν ἀνθρώπων κατεσκεύασε τὰς τέχνας, καὶ τὰς φυσικὰς, μαθηματικὰς, ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς ἐπιστήμας, ἐχούσας ἰδιογενεῖς ἀποδείξεις καὶ ἐπιχειρήματα, οὕτω καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν θρησκεία προσεκτήσατο τῇ τοῦ Θεοῦ ἀντιλήψει καὶ ἀρωγῇ ἰδιαζούσας ἀποδείξεις, τουτέστι τὰς τοῦ πνεύματος ἢ τῶν ἐφελκυόντων θαυμάτων καὶ σημείων, καὶ τὰς τῆς δυνάμεως ἢ τῆς βοηθούσης θείας χάριτος. «Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως» (Α'. Κορ. Β'. 4). Θεολογεῖ φιλοσοφῶν ὁ οὐρανομύστης Παῦλος. Τοῦτο δὲ ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς ἵνα μὴ νομισθῇ ἡ πίστις ἐφεύρημα ἀνθρωπίνης διανοίας, ἀλλὰ κολοσσαῖον ἔργον τοῦ οὐρανοῦ. Ἵνα ἡ πίστις ἡμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ» (Αὐτόθι. 5).

Ἂς μεταβῶμεν ἵνα ἴδωμεν ἐφαρμοζόμενα εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Θεόφιλον τὰ περὶ μαρτυρίου ῥηθέντα. Εἱρκτὴ, δεσμὰ, βασανιστήρια, δαρμοὶ σκληροὶ καὶ μαστιγώσεις ἀπάνθρωποι, ἀπειλαὶ καὶ ὑποσχέσεις τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ, οὐδόλως ἴσχυσαν νὰ ἀποσπάσωσι τὸν θεῖον Θεόφιλον ἐκ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Ὁποίους λαμπροὺς ἀγῶνας καὶ φωτεινὰ τρόπαια δὲν κατώρθωσεν ὁ Θεόφιλος κατὰ τῶν ἀσπόνδων καὶ θεομάχων ἐχθρῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ! Ὁ φαεινὸς οὗτος ἀστὴρ τοῦ νοητοῦ τῆς Ἐκκλησίας στερεώματος ὁποίαν λάμψιν εἰς τοὺς χριστιανοὺς δὲν περιήστραψεν! Ὁποία καταισχύνη εἰς τοὺς μανιώδεις καὶ ἀντιχρίστους Ἀγαρηνούς! Ὁποῖον κλέος εἰς τὴν ἀμώμητον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θρησκείαν! Ὀνόματι καὶ πράγματι φίλος Θεοῦ ἐχρημάτισεν ὄντως ὁ θεόφρων Θεόφιλος· οὗτος δὲν ἐπορεύθη εἰς τὴν βουλὴν τῶν ἀσεβῶν καὶ δὲν ἐστάθη ποτὲ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν, παρασάγγας ὅσους ἀπεῖχε τῶν τρίβων τῆς ἡδυπαθείας καὶ ἀσελγείας. Ὁ καλλίνικος καὶ θεοφιλὴς τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Θεόφιλος ἔχων εἰς

τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας αὐτοῦ τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ θείου ἔρωτος καὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη, ἀνατραφεὶς ὑπὸ γονέων εὐσεβῶν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ζακύνθῳ, τῇ πατρίδι τοῦ Θαυματουργοῦ ἁγίου ἡμῶν Διονυσίου καὶ προστάτου, τοῦ συμπολίτου ἑαυτοῦ, εἰς δὲ τὰ οὐράνια σκηνώματα τῆς Τρισηλίου Θεότητος ὁμοσκήνου, γενναιότατα ἠγωνίσθη κατὰ τῆς τῶν Ἀγαρηνῶν πλάνης καὶ κατερρόνησε τὸ πρόσταγμα αὐτῶν, ὡς ἄλλοτε οἱ ἑπτὰ Μακκαβαῖοι μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ διδασκάλου ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν θρησκείας ἀπεσκορράκισαν τὸ τοῦ βασιλέως Ἀντιόχου, ἀντιστάντες καὶ διὰ λόγου καὶ διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν. Ἀτρόμητος ὁ φίλος ὄντως Θεοῦ Θεόφιλος εἰς τὰς ἀκαταδαμάστους φλόγας τοῦ αἰθομένου πυρὸς ἠσπάσθη τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῷ ἔνδοξον θάνατον, δείξας ἀπερίγραπτον ἀνδρείαν καὶ καρτερίαν, διακαεστάτου ζήλου ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως φαινόμενα, διήνυσεν εὐκλεῶς τὸ πολύμοχθον καὶ ἀκανθῶδες τῆς ἀθλήσεως στάδιον. Καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ὁ Θεόφιλος κατὰ τὸ μαρτύριον ἐφάμιλλος τοῦ Εὐσταθίου καὶ τοῦ Ἀθηναγένους, τοῦ τὴν βασανιστικὴν πυρὰν θαῤῥαλέως πατοῦντος καὶ ψάλλοντος τὸ Φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δόξης, ὁμοταγὴς τοῦ Εὐτυχιανοῦ, τοῦ Λεωνίδου, τοῦ Μελανίππου, τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀστερίωνος, τοῦ Ἀρτεμιδώρου, τοῦ Ὠκεανοῦ, τοῦ Πηλέως καὶ Νείλου, τῆς Ἀγαθοκλείας καὶ τῶν δισμυρίων ἐν Νικομηδείᾳ καὶ παμπόλλων ἄλλων ἁγίων Μαρτύρων πυρὶ τελειωθέντων. Ὁ παμμακάριστος Θεόφιλος ἑορτάζεται σήμερον τῇ κδ'. τοῦ Ἰουλίου ὑπὸ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, καθὸ στεῤῥὸς ἀδάμας αὐτῆς καὶ τροπαιοφόρος ἀγωνιστὴς κατὰ τῶν χριστομάχων καὶ βαρβάρων Ἀγαρηνῶν. Ἐβραβεύθη δὲ ὑπὸ τῆς Ἁγιωτάτης Τριάδος τῷ στέφει τῆς ἀφθαρσίας ἐν οὐρανοῖς, ἐν δὲ τῇ γῇ διὰ θείων θαυμάτων καὶ ἰαμάτων ψυχῆς τε καὶ σώματος. Τὸ ἱστορικὸν τοῦ βίου τοῦ θείου μάρτυρος Θεοφίλου ἔχει οὕτω· Καταλιπὼν τὴν καλλίγονον Ζάκυνθον τὴν γενέτειραν αὐτοῦ γῆν, εὐσεβὴς, αἰδήμων καὶ σώφρων ὡς τὸ τῆς ὀρθοδοξίας γάλα θηλάσας, καὶ τὸ δέκατον ὄγδοον τῆς ἡλικίας ἔτος ἄγων, συγκαταλέγη τῷ πληρώματι πλοίου τινὸς ἑλληνικοῦ διευθυνομένου εἰς τὴν κλασικὴν νῆσον Χίον, ἐξ ἧς καὶ ὁ πλοίαρχος ὡρμᾶτο, ἔνθα καὶ κατέπλευσαν. Ἀλλὰ βάσκανος ὀφθαλμὸς εἶδεν αὐτὸν καὶ διένεξις μετὰ τοῦ πλοιάρχου καὶ αὐτοῦ χώραν ἔλαβεν· ὅθεν κατόπιν τῆς ἐνοχλήσεως παρῄτησε τὸ πλοῖον αὐτοῦ, ὁπότε Ἀγαρηνός τις θαλασσινὸς ἐζήτησεν ἐπιμόνως, ἵνα παραλάβῃ τὸν Θεόφιλον ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ πλοίῳ. Ὁ Θεόφιλος οὐδόλως ἐνέδωκεν εἰς τὰς προτροπὰς καὶ παρακλήσεις τοῦ ἀλλοφύλου, μὴ θέλων νὰ συμπλεύσῃ μετὰ ἀσεβῶν δουλωσάντων τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα καὶ ποιούντων τοσαύτας ἀτιμώσεις εἰς τὸ ὁμόφυλον καὶ τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ τελευταίου Κωνσταντίνου. Ἡ ἀνδρικὴ ἀποποίησις ἠρέθισε τοσοῦτον τὸν βάρβαρον ὥστε καὶ νὰ συκοφαντήσῃ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βδελυροῦ Καδῆ καὶ τῶν παρεστώτων Σεληνολατρῶν, ὡς ἐν τῇ κεφαλῇ φοροῦν-

τα δῆθεν κάλυμμα κατὰ τὸ αὐτῶν ἔθιμον. Ὁ παράνομος ἐκεῖνος, ὡς εἴπετο, κριτὴς ἀξίαν τῆς ἑαυτοῦ καταγωγῆς ἀπορασίζει ἀπόφασιν, ἤτοι ἄλογον καὶ ἄδικον, νὰ τουρκίσῃ ὁ Θεόφιλος· πλὴν οὗτος ἄφοβος εἰς τὰς τῶν σφαδαζόντων Ἀγαρηνῶν ἀπειλὰς ἔμενε σταθερὸς εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων αὐτοῦ καὶ τοσοῦτον ἀκλόνητος εἰς τὴν ταύτης ὁμολογίαν, ὥστε μετὰ παῤῥησίας καὶ ἐμφάσεως ἔλεγε πρὸς τοὺς τοῦ Μωάμεθ πιστοὺς, ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι ποτὲ τὸν Θεόν μου τὸν Ἰησοῦν μου Χριστὸν, τοῦτον πιστεύω θερμῇ τῇ πίστει καὶ ἀδιστάκτως καὶ τοῦτον κηρύττω πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ. Παρωξύνθησαν οἱ μυσαροὶ καὶ δέσαντες χερσί τε καὶ ποσὶν ἠδυνήθησαν νὰ περιτέμωσι τὸν Θεόφιλον διὰ τῆς βίας. Προητοιμάζοντο μάλιστα νὰ στείλωσιν αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς μόσχον σιτευτὸν, δῶρον τῷ βασιλεῖ αὐτῶν καθὸ εὐειδέστατον καὶ ἐξόχου ὡραιότητος νέον. Ὁ στερῤῥὸς εἰς τὴν ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ πίστιν Θεόφιλος ἐδέετο τοῦ Ὑψίστου θερμότατα ἵνα ἐλευθερώσῃ αὐτὸν ἐκ τῶν παλαμναίων χειρῶν τῶν βαρβάρων καὶ δείξῃ αὐτῷ ὁδὸν φυγῆς. Ὁ Θεὸς εἰσήκουσε τῳόντι τῆς φωνῆς τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ δούλου Θεοφίλου· ἐπειδὴ καθ' ἣν ἑσπέραν οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐξῆλθον τῆς οἰκίας ἵνα πορευθῶσιν εἰς τὸ Τζαμεῖον, ὁ Θεόφιλος ἐδραπέτευσεν ὠπλισμένος τῷ σημείῳ τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἐπανακάμψαντες δὲ καὶ οὐχ εὑρόντες ἐζήτουν αὐτὸν εἰς τὰς οἰκίας τῶν αὐτοχθόνων χριστιανῶν, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπέβησαν αἱ ἔρευναι, διότι ὁ Κύριος εἶχεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ἑαυτοῦ πτερύγων. Νῆστις τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ὁ μάρτυς καὶ μετὰ τοσούτας κακουχίας, μαστιγώσεις καὶ καταπιέσεις μετέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πρώην αὐτοῦ πλοιάρχου, ὅστις περιποιηθεὶς ὑπεδέχθη φιλοφρόνως αὐτόν. Διὰ τὸν φόβον, ἐπὶ ποδὸς φαγών τι, κατέφυγεν ὁ Θεόφιλος λαθραίως εἴς τινα ὀρθόδοξον ναὸν, ἄχρις οὗ δραξάμενος τῆς εὐκαιρίας ἀνεχώρησεν εἰς Σάμον, ἐξ ἧς ὑποστρέψας εἰς Χίον καὶ συμβιβασθεὶς μετὰ τοῦ χριστιανοῦ πλοιάρχου προπαρεσκευάζετο νὰ ἐκπλεύσῃ. Ὅμως ἐγνώρισαν αὐτὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ καὶ ἁρπάσαντες ἐπαρουσίασαν αὐτὸν πάλιν εἰς τὸ κριτήριον τῆς μαχαίρας καὶ τῆς ἀνομίας, μαρτυροῦντες καὶ ὑποστηρίζοντες ψευδῶς ὅτι ἠσπάσθη τὸν Μωαμεθανισμὸν ὁ Θεόφιλος· οὗτος δὲ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ἐκήρυττεν ὅτι εἶναι χριστιανὸς θέλων καὶ νὰ ἀποθάνῃ χριστιανός. Ὁ ἀσεβέστατος καὶ οὐδόλως ἑαυτὸν αἰδούμενος δικαστὴς δεχθεὶς τὴν ψευδομαρτυρίαν τῶν ἑαυτοῦ ὁμοπίστων ἐβίαζε τὸν Θεόφιλον νὰ ἐγκολπωθῇ τὴν Μωαμεθανικὴν θρησκείαν· ἀλλ' ὁ ἥρως ἡμῶν ἀντέλεγε σφοδρῶς καὶ ἀποταθεὶς εἰς αὐτὸν ἐξεφώνει τούτους τοὺς λόγους· ἐγὼ δὲν προδίδω τὴν ἁγίαν ὀρθόδοξον πίστιν τοῦ Ἰησοῦ μου Χριστοῦ, δὲν γίνομαι ἐξωμότης, δὲν παραιτῶ τὸ φῶς ἵνα ἔλθω εἰς τὸ σκότος. Μὴ γένοιτο νὰ πράξω ποτὲ τοῦτο! Ἰδόντες οἱ Ἀγαρηνοὶ τὴν σταθερότητα τοῦ Θεοφίλου εἰς τὴν αὐτοῦ πατροπαράδοτον πίστιν ἐβουλεύθησαν νὰ τὸν καύσωσι ζῶντα. Ὅμως ὁ Θεόφιλος παντάπασι δὲν ἐδειλίαζεν εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν· ὅθεν ἔμπλεως πίστεως ἔτρεχεν ἀπέναντι τοῦ φρικτοῦ ἐκείνου θανάτου, εἰς οὐδὲν λογισθεὶς τὰς παρλαζούσας φλόγας τῆς ἀναφθείσης πυρᾶς, πέριξ τοῦ ἐν Χίῳ εὐαγοῦς ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, εἰς τῆς ὁποίας τὴν τροφὴν καὶ αὔξησιν, προσταγῇ τῶν βαρβάρων φονέων αὐτοῦ, ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὤμων τὰ ξύλα ὁ παναοίδιμος μάρτυς. Ὅτε τῆς πυρᾶς αἱ φλόγες ἤρχισαν κυματίζουσαι καὶ διαδιδόμεναι, ἐῤῥίφθη ὁ Θεόφιλος, ὅστις ἐπὶ τὰ πρόσω εἰσεπήδησε χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, ὕμνει δὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἀνέμελπεν, ὡς οἱ τρεῖς παῖδες εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ. Προσευχηθεὶς λοιπὸν ὁ Θεόφιλος καὶ ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τούτου τοῦ παλλαδίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀηττήτου ὅπλου τῆς ὀρθοδοξίας, ἐδέχθη τὸν πικρότατον καὶ ἀλγεινότατον ἐκεῖνον θάνατον καὶ παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν, τὴν πλήρη ὀρθοδοξίας καὶ πατριωτικοῦ ἑλληνισμοῦ εἰς χεῖρας Θεοῦ τοῦ ζῶντος, κομισάμενος τῆς ἀφθαρσίας τὸ στέφος. Ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅπερ ἦτο ναὸς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κατοικούμενος, ἐξήρχετο εὐωδία πνευματικὴ γεμίσασα τὴν ἀτμοσφαῖραν μύρων, καὶ ἕνεκα τούτου οἱ Ἀγαρηνοὶ ἔῤῥιψαν ἐντὸς τῆς φλογὸς χοῖρον, ὅστις καὶ ἔρυγε. Κατῃσχύνθησαν λοιπὸν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο. Ἡ θεία εὐωδία τῶν μαρτυρικῶν σαρκῶν καὶ αἱμάτων τοῦ Θεοφίλου ἐπλημμύρει τὸν τόπον ἐκεῖνον, εὐωδία στηρίζουσα τοὺς παρερχομένους ὀρθοδόξους. Ἡ τέφρα καὶ τὰ μὴ φλεχθέντα ἐκ τῶν ὀστέων τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου, ἐξαγορασθέντα ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, σώζονται, παρέχοντα θαυματουργήματα καὶ χέοντα χάριτας καὶ ἴασιν πνευματικὴν καὶ σωματικὴν, μέρος μὲν ἐν τῷ ναῷ τοῦ μεγαλομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου, ἔνθα τελεῖται ἡ μνήμη τοῦ ἡμετέρου μάρτυρος, μέρος δὲ ἐν τῷ ναῷ τοῦ τιμίου Προδρόμου ἐν Ἀτζικῇ, καὶ μέρος ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μηνᾶ.

Ἡ Χίος περιώνυμος ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐπὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, περίβλεπτος διὰ τὴν γέννησιν πολλῶν σοφῶν ἀνδρῶν καὶ βαθυπλούτων ἐμπόρων τῶν ἡμερῶν ἡμῶν καὶ διὰ πολλὰς ἐνδόξους ἀναμνήσεις, τὰ μέγιστα σέβεται καὶ εὐλαβεῖται καὶ δημοτελῶς πανηγυρίζει τὸν ἅγιον μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Θεόφιλον, λαβόντα τοῦ μαρτυρίου τὸν ἀμαράντινον στέφανον κατὰ τὸ **1635** ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος. Τελεῖται δὲ ἡ μνήμη αὐτοῦ, καθὰ προείρηται, τῇ **24** Ἰουλίου εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου νεομάρτυρος, οὗ ταῖς πρεσβείαις ἐλεήσαι ἡμᾶς ὁ Θεὸς καὶ ἀπαλλάξαι πάσης συμφορᾶς καὶ παντὸς κακοῦ, θλίψεως καὶ κινδύνου! Ὁ σοφὸς καὶ θεολογικώτατος Γεώργιος ὁ Κορέσσιος, κλέος τῆς Χίου καὶ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, πρόμαχος δὲ τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, συνέταξε, σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἕνεκα, τὴν ἤδη πρῶτον ἐκτυπουμένην ἀκολουθίαν, πλέξας εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν τῷ νευρώδει καὶ γλαφυρῷ αὐτοῦ καλάμῳ καὶ τὸ Ἐγκώμιον ἐν ταύτῳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Θεοφίλου.

Ὠδὴ ζ'. ὁ εἱρμός.

Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας καταντήσαντες.

Ἱλασκομένους τὸ θεῖον, τοὺς δικαίους μεσίτας ἀεὶ κεκτήμεθα· ὡς Παῦλος πρὸς Ῥωμαίους ἐχρήσατο μεσίταις, καὶ Ἰὼβ δ' ἐμεσίτευσε· καὶ κεντυρίων αὐτὸς πιστὸς Θεοῦ ἐκλήθη.

Λυτρωθῆναι πταισμάτων ἱκετεύειν δὲ κτίστην, λαὸς πρὸς δίκαιον, τὸν Σαμουὴλ ἐβόα, ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεῦσαι, καὶ Θεὸν ἐξιλάσασθαι, τὸν εὐλογημένον καὶ ὑπερένδοξον.

Μωϋσῆς δὲ ὁ μέγας, τὸν Θεὸν ἱκετεύων τριῶν ἐμέμνητο. Θεὸς θ' ὑπερασπίζει ὑπὲρ Δαβὶδ ἀνθρώπων· ἔτι δὲ καὶ οἱ Ἄγγελοι, ἐν τῇ πρεσβείᾳ, ἡμῶν μέμνηνται εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Σοφίας ἔμπλησον πάντας, καὶ δυνάμεως θείας ἡ ἐνυπόστατος, σοφία τοῦ Ὑψίστου, διὰ τῆς Θεοτόκου, τοὺς ἐν πίστει σοι ψάλλοντας, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ ἡ. ὁ εἱρμός. Ἐπταπλασίως.

Σέλατι θείῳ δι' ἴσασι τὰς δεήσεις οἱ Ἅγιοι, τῆς τρισσοφεγγοῦς μονάδος, φαιδρυνόμενοι, πολλῷ δὲ λαμπρότερον τῶν ὀφθαλμῶν τὰ χρώματα, αὐγαῖς τοῦ ἡλίου, θεωρούντων τὰ πρόσω, ὃν τρόπον οἱ Προφῆται προεώρων τὰ πόρρω, μάλιστα δ' ἐπιόντα ἐλλάμψει τῆς Τριάδος.

Νοῦν δ' Ἰωάννης ἔφησε, τῶν ἐθνῶν ὡς ποιμάνωρ, ἐν ἀποκαλύψει θεουργῷ ἐπίστασθαι, καλῶς ἐπιστάμενος τὰ ψυχικὰ νοήματα, καὶ τοῖς προεστῶσι τῶν προβάτων ὑπάρχειν, ὅπως κατευθυνθῶσι τοῦ ποιμνίου αἱ πράξεις, πρὸς θείαν σωτηρίαν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύοντες, τοῦ Θεοῦ δὲ οἱ Ἄγγελοι, καὶ τὰς ἡμετέρας ἑπομένως ἴσασιν, ἐννοίας ὡς πλούσιοι, καὶ τοῦ Θεοῦ δεόμενοι, τὰ τῆς γῆς εἰδότες ὅ καὶ Πέτρος ἐδίδου, ἐπιστολῇ δευτέρᾳ, φάσκων μνείαν ποιεῖσθαι, τῶν οἷς περ ἐπιστέλλει μετὰ δυσμὰς τοῦ βίου.

Ναὶ καὶ τρεῖς παῖδες μέσον σε, Ἀβραὰμ ἐπετίθεντο, καλῶς ἐγνωκότες τὰ τῶν ἄκρων γίνεσθαι μεσίταις νοούμενα· ὅθεν εἰκόνας στέργομεν μιᾷ προσκυνήσει, τὰς εἰκόνας τιμῶντες, πρωτότυπά τε ἔτι, ἄλλως πάντων καὶ ἄλλως· ποιεῖ γὰρ πάντως σχέσις ἐνὶ διττὰ τιμᾶσθαι.

Τριαδικόν.

Τρισοφαῆ Θεότητα, ἑνιαίαν ἐκλάμπουσαν αἴγλην ἐκ μιᾶς τρισυποστάτου φύσεως, Γεννήτορα ἄναρχον, ὁμοφυά τε Λόγον πατρὸς, καὶ συμβασιλεῦον ὁμοούσιον Πνεῦμα, οἱ παῖδες εὐλογεῖτε, ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τοῦτο ὁ Οὐρανός.

Ρητὸν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῖς Ἱεροῖς, τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐγγράφεσθαι, Χειρὰμ καὶ Βεσελεὴλ τε δύω γρα-

φεῖς γλύφειν Θεῷ, ἐτάχθησαν. Γραπτοὺς χαρακτῆρας ἐν τοῖς ναοῖς· ὡς Χερουβὶμ καὶ βόες, καὶ λέοντες καὶ ὄφεις, ἐν τοῖς αὐτοῖς πάντως ἐγράφοντο.

Οὐκ ἔξεστι τοὺς δαίμονας ἁμαρτίαν, ἐκτικὴν καὶ ποτέ· λύπλοκον ἔχοντας, τοῦ οὐρανοῦ ἀπολαύσειν ὅλως· οὐ γραφικὸν τὸ κήρυγμα, λῆρος δὲ καὶ οὗτος τῶν ἀσεβῶν· αἱρέσεων τοιούτων, ῥῦσαι, Θεὲ τῶν ὅλων, τοὺς προσκυνοῦντας σὴν θεότητα.

Φῶς θεῖον τοὺς δικαίους διὰ παντὸς, καταυγάζει τοῦθ' ὅπερ ἀπόλαυσις, ἡ νοερὰ, θεία πανδαισία χριστιανῶν· οὐσία γὰρ κατάλληλος, τῇ αὐλῷ ὄντως καὶ ἡ τροφὴ, ἧς βρῶσις τε καὶ πόσις, αὐξήσεως αἰτία, φθορὰν φερούσης ἀπελήλαται.

Ἐξέστη ἅπαν πλῆθος ἐφ' ἱερῷ, Θεοφίλῳ τὸ φρόνημα ἔχοντι, ὄντως ὀρθόν· νέῳ γηραλέον καὶ σταθερὸν, ὄντως νέον ὡς ἄληκτον ἦν ἀνθοῦν, ὡς φοίνιξ τοῖς νοεροῖς ἀντίστροφον· διόπερ, καὶ τῷ πυρὶ ἐφλέχθη, ἔρωτι θείῳ πυρσευόμενος.

Θεοτοκίον.

Ὡράθης, ὦ Παρθένε μήτηρ Θεοῦ, ὑπὲρ φύσιν τεκοῦσα ἐν σώματι, τὸν ἀγαθὸν Λόγον ἐκ καρδίας τῆς ἑαυτοῦ, ὃν ὁ Πατὴρ ἠρεύξατο, πάντων πρὸ αἰώνων ὡς ἀγαθὸς, ὃν νῦν καὶ τῶν σωμάτων, ἐπέκεινα νοοῦμεν, εἰ καὶ τὸ σῶμα περιβέβληται.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Σὺν μάρτυρι εἰσέλθωμεν, τοῖς ἐρυθροῖς ἐνδύμασιν, ἐν τοῖς λαμπροῖς ἀνακτόροις· ὡσπέρτινος βασιλέως, δηλοῖ δὲ τὸ ἐρύθημα, πάθημα καὶ διαύγειαν, ᾗ λάμψουσιν οἱ δίκαιοι, ἐν πανολβίοις θαλάμοις, τῆς ὑπερφώτου Τριάδος.

Θεοτοκίον Ὅμοιον.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, καὶ μάρτυρες θεοφρόνως τὸν σὸν υἱὸν, Θεοτόκε, τρανῶς καθωμολόγησαν Θεὸν τῶν ὅλων, πάναγνε· μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, οἱ διὰ σοῦ λυτρωθέντες τῆς παλαιᾶς καταδίκης.

Εἰς τοὺς αἴνους ἱστῶμεν στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια γ'. δευτεροῦντες τὸ ἀ. ἦχος Πλ. δ'.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Ἄνθος ἐφάνης ἀμάραντον, ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ Χριστοῦ, εὐωδίας ἀνάπλεως, πίστεως καὶ πράξεως, ὡς μελίττας δὲ εἵλκυσας, τοὺς φιλεόρτους ἐσθίειν σήμερον· τοιούτου ἄνθους μέλι οὐράνιον, καὶ θεῖον τίκτοντος, δεῖξον οὖν, Θεόφιλε πάντας αὐτοὺς, ὄντως ἑστιάτορας τῆς τούτου βρώσεως.

Ὅμοιον.

Σώφρων ἐγένου, θειότατε, τῶν τοῦ Θεοῦ ἀγαθῶν, θεατὴς καθιστάμενος, κἀκεῖνα ἑλόμενος, καὶ τὰς κτηνώδεις ἀποτρεπόμενος, ἐφέσεις ὅλως, καὶ χαρασσόμενος, πρὸς τὸν ὑπέρτατον χαρακτῆρα ἄυλον, τὸν τοῦ Θεοῦ, τῷ τῇ θείᾳ χάριτι πάντως ὁμοίωσαι.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ ΕΚΔΟΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅμοιον.

Ἀγρὸν Θεοῦ σὲ γινώσκομεν, ἐν ᾧ τὰ ῥόδα ἀνθεῖ, τῆς ψυχῆς τὰ ἀνώτερα, θεία γνῶσις πρᾶξις τε, καὶ κακῶν ἀπολύτρωσις, καὶ ἁγιότης οἷς περιήνθησεν, ὑπὲρ τοὺς κήπους, τοὺς διαπρέποντας κόσμου τερπνότητι, καταλλήλῳ ῥεύματι, ᾗ καὶ σκιᾷ, ὅθεν νῦν συλλέξαντες τοῦτο εἰσήειμεν.

Δόξα, ἦχος Πλ. δ'.

Τὸν ζηλωτὴν τοῦ ἀθλητοῦ μεγάλου Γεωργίου, οὗπερ ἐν οἴκῳ αὐτὸς σήμερον ἑορτάζεται, ἅπας λαὸς εὐφημείτωσαν· τοῖς γὰρ χρηστοῖς πρέπει ὁ ἀοίδιμος ἔπαινος, τοὺς ἀθανάτους καρποὺς ἐκβλαστήσασιν, ὅπως δι' αὐτῶν ἡ τριττὴ στήλη τῆς χριστωνύμου πολιτείας ζηλωτὴ τοῖς πολίταις γένηται, τὸ ἀγαθὸν καὶ συμφέρον καὶ δίκαιον, καὶ μένῃ πόλις ὠχυρὰ τῇ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐφάμιλλος καὶ δοξασθῇ ὁ Θεός, διὰ θνητοῦ ἀθανάτου βουλὴν τῇ φύσει συνεξαλλάσσαντος, οὗ ταῖς προσβείαις ἐλεήσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Δέσποινα πρόσδεξαι τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν, τυπικὰ καὶ ἐκ τοῦ Κανόνος ᾠδὴ γ'. καὶ ς'.

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζήτει εἰς μάρτυρα, Κοινωνικὸν εἰς μνημόσυνον.

ΜΗΝΙ ΙΟΥΛΙΩι ΚΑ'. (24)

ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ

ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΘΛΗΣΙΝ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΑΘΛΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΧΙΩ

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ,
Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν, τὸ Μακάριος ἀνήρ·
Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν τοῦ Μηναίου.
Καὶ τὰ παρόντα Προσόμοια τοῦ Ἁγίου.

Ἦχος δ'. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθείς.

Ὡς ἱερεῖον σαυτὸν καὶ θῦμα θεῖον, ἔνδοξε Θεόφιλε, Θεῷ προσήγαγες καταφλεχθεὶς γενναιότατε, πυρὶ ἐνύλῳ, καὶ ὁλοκαύτωμα εὐαπόδεκτον, ἐγένου μακάριε τοῦ θείου ἔρωτος, τὴν σὴν ψυχὴν ἀναφλέξαντος, καὶ τὴν καρδίαν, ἐνθέως μάκαρ· διὸ ὑμνοῦμέν σε, ὡς Θεοῦ φίλον γνησιώτατον, ὡς κλεινὸν ἀθλητὴν καὶ περίδοξον, ὡς λαμπρὸν ἀριστέα, καὶ στρατιώτην ὡς ἀήττητον.

Δίς.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΗΜΗΤΗΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Κλέος Μαρτύρων καὶ καύχημα καὶ δόξα, ἐδείχθης λαμπρότατε, μάρτυς Θεόφιλε ἀκαταπλήκτῳ φρονήματι, ψυχῇ γενναίᾳ, καὶ διαπύρῳ γλώττῃ πανθαύμαστε, κηρύξας Σωτῆρά τε, καὶ πάντων Κύριον, Χριστὸν τὸν μόνον φιλάνθρωπον, τὸν ἐπ' ἐσχάτων, ἐκ τῆς Παρθένου σάρκα γενόμενον, ἐπὶ τὸ σῶσαι τὸ ἀνθρώπινον, πρὸ βημάτων ἀνόμων θεόσοφε, μὴ τὸ σύνολον πτήξας, τῶν βασάνων τὴν δριμύτητα.

Τῶν ἐτησίως τελούντων σου τὴν μνήμην, μέμνησο Θεόφιλε, καὶ εὐφημούντων σου, τοὺς τῆς Ἀθλήσεως ἔνδοξε, λαμπροὺς ἀγῶνας, πικρὰς αἰκίας, ἐν ζόφῳ κάθειρξιν, δεσμάτε καὶ θάνατον τὸν βιαιότατον, ὃν ἐν φλογὶ καρτερόψυχε, πυρὸς ὑπέστης, καὶ θύμα θεῖον Θεῷ προσήνεξαι, καὶ τῇ Τριάδι, ἄρτος γέγονας, ὡς ἡδὺς ὀπτηθεὶς παναοίδιμε, ἵν' ἱκέτευε σῶσαι, καὶ φωτίσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, Ἦχος πλ. β'. (Κορεσσίου).

Ζακύνθιον σέλας, ἀξιάγαστε Θεόφιλε, τῆς τοῦ Κυρίου σημαίας ὁπαδὲ γνησιώτατε, καὶ ἀναιρέτα τῶν τῶν Ἀγαρηνῶν λήρων, καὶ τῆς πλάνης στηλιτευτὰ θεόσοφε· χαίροις τὸ τῶν ὀρέων στερρόν, ἐφ' οὗ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ᾠκοδόμηται, ὡς ἔφη ὁ Ψαλμῳδός· χαίροις θαλερὲ βλαστὲ, τοῦ ἀλγαοκάρπου τῆς εὐσεβείας δένδρου, τῇ ἰκμάδι τοῦ πνεύματος κάτοχε, καὶ τοῖς αἵμασι τοῦ Κυρίου πιαινόμενε· χαίροις ἀκηλίδωτον ἔσοπτρον, τὸ ἀμιγὲς μὲν τῶν κάτω χαρακτήρων, τῶν δὲ ἄνω ἔμπλεων·

πρέσβευε οὖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως καλῶς τῇ εὐσεβείᾳ προσαρμοσθῶμεν, τῇ σῇ μεσιτείᾳ Θεόφιλε.

Καὶ νῦν. Τίς μὴ μακαρίσει σε.

Καὶ νῦν. Τῆς, Ἑορτῆς. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρὸν, καὶ τὸ Προκείμενον.

Προφητείας Ἠσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Τάδε λέγει Κύριος· πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα ἐν αὐτοῖς; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς, τίς ἀκουστὰ ποιήσει ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν, καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ· γίνεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεὸς, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην· ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος Θεὸς, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Θεὸς καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ ὁ σώζων. Ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα· ὠνείδισα, καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν Θεὸς ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός· ἔτι ἀπ' ἀρχῆς ἐγὼ εἰμὶ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος· ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; οὕτω λέγει Κύριος ὁ Θεὸς, ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ Ἅγιος Ἰσραήλ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης· καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτοὺς καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτοὺς· καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας· οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτὸν συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

ΜΕΤΑΞΥ ΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ· διὰ τοῦτο λήψονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν· λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα, ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας, πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται· καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλείσουσιν ἀποτόμως· ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε, μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Ἦχος ά. (Νικηφόρου, Ἱεροδιάκονος)

Τῷ ζήλῳ τῆς εὐσεβείας ὅλος πυρποληθεὶς, καὶ τῷ ἀύλῳ πυρὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης ἀναφλεχθεὶς, Θεόφιλε μακάριε, σώματος ἠλόγησας, καὶ ζωῆς τῆς προσκαίρου οὐκ ἐφείσω, ἀλλὰ τυράννων ὠμότητι προὔδωκας, καὶ βασάνους παντοίας ὑπενεγκών, εἱρκτὴν ζοφερὰν, αἰκισμούς τε ἀνυπόστους, καὶ τελευταῖον τὸν διὰ πυρὸς ἀοίδιμον θάνατον, ζωῆς αἰωνίου καὶ δόξης ἀνεκφράστου τετύχηκας· καὶ νῦν τῷ θείῳ θρόνῳ παριστάμενος, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν πανολβίοις ἐλλαμπόμενος ἀστραπαῖς, πρέσβευε φωτισθῆναι καὶ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, τοῦ αὐτοῦ. Ἦχος πλ. ά.

Τὸ πῦρ τὸ νοητὸν τῆς θείας ἀγάπης, ὃ ὁ Κύριος ἦλθε βαλεῖν ἐπὶ γῆς, ἔχων ἐν καρδίᾳ Θεόφιλε, πυρὸς ἐνύλου κατεφρόνησας πανθαύμαστε· διὸ καὶ τῶν σαρκῶν τηκομένων σου ἐν αὐτῷ, ὀδμαῖς ἀῤῥήτοις, ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας Χριστός σε ἐδόξασεν, εὐωδία αὐτοῦ κατὰ Παῦλον γενόμενον, καὶ στέφει ἀφθαρσίας ἐν οὐρανῷ κατεκόσμησεν· ὃν ἱκετεύων μὴ ἐλλείπῃς, ὑπὲρ τῶν ἐν ᾠδαῖς ἀνυμνούντων τοὺς ἄθλους σου, καὶ ἐν πίστει ἀσπαζομένων τὸ θεῖόν σου Λείψανον· ἔχεις γὰρ τὸ ἀπαράγραπτον εἰς τὸ πρεσβεύειν, ὡς Θεόφιλος ὄντως, καὶ Θεῷ πεφιλημένος, Μάρτυς ἀξιύμνητε.

Καὶ νῦν. Μακαρίζομέν σε.

Εἰς τὸν Στίχ. (Κορεσσίου.) Ἦχος δ'. Ἔδωκας σημείωσιν.

Δεῦτε φιλομάρτυρες, πνευματικῶς εὐφημήσωμεν, ἑορτὴν παναοίδιμον, τοῦ γενναίου Μάρτυρος, ὄντως Θεοφίλου, ὕμνοις θεοφίλοις, καταφλεχθέντος τῷ πυρὶ, διὰ τὴν φλόγα τοῦ θείου ἔρωτος, ὃν περ καὶ ἱκετεύσωμεν, ἡμῖν, τὸ θεῖον ἐνάψασθαι, τῆς Χριστοῦ ἀγαπήσεως, πῦρ καὶ φλόγα τὴν ἄυλον.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ.

Ὁπότε Θεόφιλος, ὡς τὸ ἀρνίον τὸ ἄκακον, ἀπεινῶς περιείλκετο, ᾗ δίκῃ ὑπόδικος, ὑπ' ἀγρίων λύκων, δηκτικῶν ἀνόμων, ὡς σκύμνος ἦν κατὰ ψυχήν· τοὺς ἀντιθέους μὲν δεδιττόμενος· πυρὶ γὰρ ὑπελάμβανεν, ὥσπερ χρυσὸς βασανίζεσθαι, ταῖς ποιναῖς ἐνηδόμενος, ὁ στερρόφρων καὶ ἄκαμπτος.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑΙΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυματ.

Ἡνίκα Θεόφιλος, εἱρκταῖς δειναῖς καθειργνύετο, ἀνηλίοις ὡς ἥλιος, αὐτὰς περιήστραπτε, τριλαμποῦς ἡλίου, ἔχων λαμπηδόνας· δι' ὧν ὁ ζόφος φέρει φῶς τοῖς τὴν καρδίαν κρύσταλλον ἔχουσιν· αἷς τὸ κατὰ διάμετρον, πρὸς τὸν ἀκήρατον ἥλιον, καὶ τοὺς ἄλλους ἐφαίδρυνεν, ὡς φωστὴρ διαυγέστατος.

Δόξα, Ἦχος δ'.

Δεῦτε ἑορτάσωμεν λαοί, τὴν τοῦ Ἀθλοφόρου πανήγυριν, φύσει οὖσαν μετ' ἐγκωμίων, ὡς ἔφη ὁ Σολομών, καὶ χαρμονὴν λαῶν ἀκατάληκτον, τὴν ὡς ὁ μαγνήτης λίθος τὸν σίδηρον, τοὺς φιλεόρτους ἡμᾶς ἐφελκύσασαν σήμερον· οὐ πάλαις, οὐ δρόμοις, κατεπειγομένους τιμῆσαι αὐτὴν, οὐδ' ἄλλοις σωματικοῖς γυμνάσμασιν, ὧν τύφος ὁ στέφανος, καὶ καπνὸς παρερχόμενος, ἀλλὰ τῇ τοῦ Μάρτυρος ἐνθέῳ μιμήσει, πρὸς τὰ τῷ Θεῷ φίλα τε καὶ εὐάρεστα, καὶ ἡμῖν σωτήρια, ἵνα τῇ προαιρέσει μάρτυρες γενόμενοι, τῶν αὐτῶν ἐκείνῳ ἀξιωθῶμεν μισθῶν, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἐκ παντοίων κινδύνων.

Ἀπολυτίκιον (Νικηφόρου,) Ἦχος β'.

Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα· ἐν τῇ φλογὶ τοῦ πυρὸς, ὥσπερ ἐν ὕδατι δροσιζόμενος, ὁ Ἅγιος μάρτυς Θεόφιλος ἠγάλλετο, καὶ τὸν Χριστὸν μόνον Θεὸν, διαπρυσίως ἐκήρυττεν· ᾧ καὶ πρεσβεύει ἀδιαλείπτως σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Ὄρθρον, Μετὰ τὴν ἁ. στιχ. Κάθισμα Ἦχος ἁ.

Τὸν Τάφον σου Σωτήρ (Κορεσσίου).

Ἐφλέχθης τῷ πυρὶ, ὁ πυρίπνους Μαρτύρων, σωζόμενος πυρὶ, ὑπερφώτου Τριάδος, διὸ καὶ ἀμαρύγμασι, τούτου πάντας ἐφώτισας· μηδὲν τίθεσθαι, τὴν τοῦ πυρὸς μικρὰν φλόγα, κατοπτρίζοντας, τῆς φεγγοβόλου Τριάδος, τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Προστάτης ἐνεργὴς, ἀνεδείχθης τωόντι, ἡμῶν τῶν ταπεινῶν, παναμώμητε Κόρη, ὡς Μήτηρ χρηματίσασα, τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἔννοιαν, ὦ παράδοξον καὶ ἀνερμήνευτον θαῦμα· βροτοῖς ἅπασι, καὶ τοῖς Ἀγγέλοις ὁμοίως, σιγῇ δὲ τιμώμενον.

Μετὰ τὴν β'. Στιχ. Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὸν γενναῖον ὁπλίτην καὶ ἀθλητὴν, ἐντελῶς ὁπλισθέντα ὅπλοις Χριστοῦ, φέροντα τὴν ἄμαχον, πανοπλίαν καὶ μάχαιραν τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἀσπίδα καὶ κόρυθα, οἷς καθεῖλεν ἀνδρείως, ἐχθροῦ μηχανήματα, δεῦτε ἐτησίως εὐφημήσωμεν πάντες· ἐστέφθη γὰρ τὸν στέφανον, στρατιώτης ὡς ἔννομος, καὶ πρεσβεύει, τῷ στέψαντι, δοῦναι πᾶσι λύσιν τῶν δεινῶν, καὶ τελείαν πταισμάτων συγχώρησιν, τοῖς ἐκ καρδίας καὶ πόθου, τελοῦσι τὴν μνήμην αὐτοῦ.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μυριώνυμον ἅρμα τὸ τοῦ Δαβὶδ, πορφυρόστρωτος

κλίνη τοῦ Σολομών· τόμος θεοχάρακτος, Ἡσαΐου καὶ ἔμψυχος· σκηνὴ τοῦ Μωϋσέως, καὶ τεῖχος ἀδάμαντος, σὺ τοῦ Ἀμὼς ὑπάρχεις· λυχνία χρυσήλατος, ἡ τοῦ Ζαχαρίου, Δανιήλ τε τὸ ὄρος, πυξίον κροκόλευκον· Ἀββακούμ καὶ τὸ ἔξοχον, Προφητῶν πάντων λάλημα· πρέσβευε τῷ σῷ Ὑἱῷ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς σεβομένοις ἐν πίστει τὸν ἄσπορον Τόκον σου.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Ἦχος δ'. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐλαμπρύνθη σήμερον, ἡ νῆσος Χίος, ταῖς αὐγαῖς τῶν ἄθλων σου, μάρτυς Θεόφιλε σοφὲ· τὸν φωτοδότην γεραίρουσα, τὸν σὲ ἀστέρα φαιδρὸν ἀναδείξαντα.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐπληγώθην πάθεσιν, ἰάτρευσόν με· ἐν κακοῖς ἀπόλλυμαι, σῶσόν με Δέσποινα Ἁγνή, ἡ τὸν Σωτῆρα κυήσασα, καὶ ἰατῆρα τοῦ Κόσμου Θεόνυμφε.

Οἱ Ἀναβαθμοί, τὸ ά. Ἀντίφωνον τοῦ δ'. ἤχου. Προκείμενον ἦχος δ'. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει. Στίχ. Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου. Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον ζήτει τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῇ κς'. τοῦ Ὀκτωβρίου. Ὁ Ν'. Δόξα, Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Ἐλέησόν με ὁ Θεός· καὶ τὸ Ἰδιόμελον τοῦτο.

Ἦχος Πλ. β'.

Σήμερον ἡ τροπαιοῦχος ἑορτὴ τοῦ ἀθλητοῦ Θεοφίλου, ἡμᾶς συνήγαγεν, ὅπως διεγείρῃ πρὸς ἄθλους κατὰ τῶν ἀκαθάρτων δυνάμεων· καὶ ἀραμένους κατ' ἐκείνων τρόπαια νίκης, ἀξιώσῃ τῆς Βασιλείας τοῦ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Οἱ Κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰς ς'. Εἶτα τοῦ Μηναίου, καὶ τοῦ Μάρτυρος. (Ποίημα Νικηφόρου Ἱερομονάχου.)

Ὠδὴ ά. Ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Νοός μου τὴν σκότωσιν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις πρὸς Κύριον, ὡς Μάρτυς λαμπρότατος, μάκαρ Θεόφιλε, νῦν καταύγασον, τοῦ ᾆσαι ἐπαξίως, τὴν μνήμην τὴν πάντιμον τῆς σῆς Ἀθλήσεως.

Ἰσχύϊ Θεόφιλε, παντοδυνάμῳ ῥωννύμενος, Χριστοῦ κατεβέβληκας ἐχθρῶν τὴν δύναμιν, αἰσθητῶν ὁμοῦ, καὶ νοητῶν γενναίως· διό σου γεραίρομεν τοὺς ἄθλους σήμερον.

Κυκλοῦντες τιμῶμέν σου, τὸ πανσεβάσμιον Λείψανον, Θεόφιλε ἔνδοξε, καὶ μετὰ πίστεως, ἀσπαζόμενοι, τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν, ἀφθόνως λαμβάνομεν οἱ σοὶ θεράποντες.

Θεοτοκίον.

Ἡ Χίος ἠγίασται, καὶ μεμακάρισται Ἅγιε, ἐν ᾗ ὑπὲρ Πίστεως, στερρῶς ἐνήθλησας, καὶ ἐκήρυξας, τὸν ἐκ Παρθένου κόρης, τεχθέντα Θεόφιλε, Θεὸν παντέλειον.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς Ὑμνολόγους.

Φαιδρῶς σου τὴν μνήμην ἐκτελοῦμεν, Θεόφιλε νέε ἀθλητά, καὶ τοὺς λαμπροὺς ὑμνοῦμέν σου, ἀγῶνας καὶ τὰ τρόπαια, ἃ κατ' ἐχθρῶν ἀνήγειρας, τῇ συνεργείᾳ τοῦ Πνεύματος.

Ὁδὸν Μαρτυρίου διανύσας, κατέλαβες νῦν τὰ νοητά, ἐν οὐρανῷ σκηνώματα, καὶ χαίρων παναοίδιμε, ἐν τούτοις συνεσκήνωσας, Μαρτύρων δήμοις Θεόφιλε,

Ῥιφεὶς ἐν φλογὶ τῇ βορωτάτῃ, Θεόφιλε πόθῳ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τέλος τὸ μακάριον, δεξάμενος ἀπείληφας, τὸ στέφος τῆς Ἀθλήσεως, ἐν οὐρανῷ παμμακάριστε.

Θεοτοκίον.

Ὁ Λόγος Θεοῦ ἐκ σοῦ Παρθένε, βροτείαν ἀνείληφε μορφὴν οὗ Μάρτυς ἀπαράτρωτος, τῶν δύω πέλει, φύσεων, ὁ ἔνδοξος Θεόφιλος, ὁ ἐκ Ζακύνθου ὁρμώμενος.

Κάθισμα, Ἦχος γ'. Θείας Πίστεως.

Φλόγα ἄϋλον, θείας ἀγάπης, ἐν καρδίᾳ σου, ἔχων τρισμάκαρ, ἀθλοφόρε Κυρίου Θεόφιλε, φλογὸς ἐνύλου τὴν καῦσιν ὑπήνεγκας, καὶ ἐν αὐτῇ φλογιζόμενος ἔκραξες, νῦν τὸ πνεῦμά μου, χερσὶ παραδίδωμι ταῖς σαῖς, Χριστὲ τῶν Μαρτύρων τὸ κραταίωμα.

Δόξα, Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Θαῦμα μέγιστον, πῶς συνεσχέθη, ὁ ἀχώρητος ἐν τῇ γαστρί σου, καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἐφάνη ὡς ἄνθρωπος, μὴ ὑπομείνας φυρμὸν, ἢ διαίρεσιν, τῆς θεϊκῆς καὶ ἀτρέπτου Θεότητος, Κόρη πάναγνε, διὸ Θεοτόκον σε πιστῶς κηρύττομεν, ἀεὶ καὶ δοξάζομεν.

Ὠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ὑπὲρ τὰ ὁρώμενα πάντα τὸν νοῦν, ὕψωσας θεόφρων Θεόφιλε, δι' ὃ οὐδέν σε, τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, τῆς θείας ἀπεχώρισεν· οὐχ εἱρκτὴ, οὐ πῦρ παναοίδιμε.

Ὄντως εἶ μακάριος ὡς ὁ Δαβὶδ, ἔνδοξε προέφη ἐν Πνεύματι· καὶ γὰρ οὐδ' ὅλως, ἐπορεύθης ἐν βουλῇ, τῶν ἀσεβῶν Θεόφιλε, οὐδ' ἁμαρτωλῶν· τρίβους ὤδευσας.

Κλήσει τε καὶ πράγματι φίλος Θεοῦ, μάκαρ ἐχρηματίσας γνήσιος· καὶ γὰρ προθύμως, τὴν ψυχὴν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἔθυσας παναοίδιμε, μάρτυς ἀθλοφόρε Θεόφιλε.

Θεοτοκίον.

Σὲ τὴν Ἀειπάρθενον καὶ ἀληθῆ, ὄντως Θεοτόκον ἐκήρυξεν, ἐν τῷ σταδίῳ, ὁ Θεόφιλος τρανῶς, καὶ ὑπὲρ σοῦ ἐνήθλησε, καὶ ζωοπυρίκαυστος γέγονε.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Πυρὸς κατεφρόνησας, ἐνύλου γενναιότατα, καὶ ὅλως οὐκ ἔπτηξας τὴν βίαν, αὐτοῦ στερρόφρων Μάρτυς Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, πυρὶ θείου ἔρωτος σφοδρῶς, ἀΰλῳ φλεγόμενος, καὶ θανεῖν ἐφιέμενος.

Ἀνδρείαν ἀήττητον, ὑπομονὴν ἀνένδοτον, ἀνέδειξας Μάρτυς ἐν βασάνοις, καὶ καρτερίαν ὑπερφυᾶ καὶ φρικτὴν, φλεγόμενος Μάρτυς ἐν πυρὶ, ἀνθ' ὧν ἀγαλλόμενος, τῷ Θεῷ νῦν παρίστασαι.

Ἐξέστησαν ἄνθρωποι, τηκόμενον ὁρῶντές σε, ἐν μέσῳ φλογὸς ἀνυποστάτου, καὶ τῶν Ἀγγέλων ἐν οὐρανῷ οἱ χοροὶ, ἐκρότουν Θεόφιλε τὴν σὴν, ἄθλησιν γηθόμενοι, καὶ οἱ δαίμονες ἔφριττον.

Θεοτοκίον.

Ἰσχὺν καὶ ὀχύρωμα, σὲ ὁ κλεινὸς Θεόφιλος, ὡς ἔχων Παρθένε ἠγωνίσθη, κατὰ τῆς πλάνης Ἀγαρηνῶν τῆς δεινῆς, καὶ τρόπαια ἤρατο λαμπρὰ, κατ' αὐτῆς κηρύττων σε, Θεοτόκον πανάμωμον.

Ὠδὴ ε'. Τὴν θείαν ταύτην.

Ὀσμῆς ἀῤῥήτου Θεόφιλε, τὰ πέριξ παραδόξως ἐπλήρωσας, ὅτε καιόμενος, Θεὸν Τρισμάκαρ ἐδόξασας, ὑφ' οὗ ἀντεδοξάσθης, ἐν θείοις θαύμασι.

Τὴν Θεοφίλου πανήγυριν, πιστοὶ Θεοφιλῶς ἑορτάζοντες, αὐτὸν δοξάσωμεν· Θεὸν φιλῶν γὰρ ἐνήθλησε, τοῦ σώματος τὸ σύνολον μὴ φεισάμενος.

Φόβῳ καὶ πόθῳ προσέλθωμεν, καὶ χείλεσιν ἁγνοῖς ἀσπασώμεθα τὸ θεῖον Λείψανον, τοῦ Θεοφίλου αἰτούμενοι, παθῶν ψυχῆς καὶ σώματος τὰ ἰάματα.

Θεοτοκίον.

Ζωῆς Μητέρα γινώσκων σε, Παρθένε ὁ θεόφρων Θεόφιλος, ζωῆς ἠλόγησε, τῆς ἐπικήρου τῷ πόθῳ σου, καὶ τοῦ ἐκ σοῦ ἀῤῥήτως ἐνανθρωπήσαντος.

Κοντάκιον, Ἦχος γ'. ἡ Παρθένος σήμερον.

Χριστοῦ δῆμος ᾄσμασιν, ἀνευφημεῖ ἐπαξίως, τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνάς σου, μάρτυς Θεόφιλε θεῖε, ἠνέγκας· καὶ γὰρ γενναίως, εἰρκτὴν ζοφώδη, ἔφερας πικρὰς αἰκίας, καὶ ἀνυποίστους, καὶ τὸν θάνατον ἐδέξω, πυρὸς ἐν μέσῳ, ὡς φίλος ὄντως Θεοῦ.

Ὁ Οἶκος.

Τῷ ἀύλῳ πυρὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης πυρποληθεὶς τὴν ψυχὴν, Θεόφιλε μακάριε, τοῦ ὑλικοῦ πυρὸς τὴν παφλάζουσαν φλόγα οὐκ ἔδεισας, ἀλλ' εἰσεπήδησας ἐν αὐτῇ χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος, καὶ τὸν θάνατον ἐν αὐτῇ δεξάμενος μετὰ πικρούς καὶ ἀνυποίστους αἰκισμούς, τὸ στέφος τῆς ἀφθαρσίας, καὶ τὴν αἰωνίζουσαν εὔκλειαν εἴληφας, ὡς φίλος ὄντως Θεοῦ.

Τῷ αὐτῷ Μηνὶ 24 Μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Θεοφίλου (1)

Στίχ. Φιλῶν τὸν Θεὸν, Θεόφιλος προθύμως,
Πρὸς πῦρ δι' αὐτὸν, κινεῖται θαρσαλέως.
Εἰκάδη πυρὶ θάνεν Θεόφιλος, ἡδὲ τετάρτῃ.

Οὗτος ὁ νεοφανὴς καὶ λαμπρότατος ἀστὴρ Θεόφιλος, ἦτον ἀπὸ τὴν νῆσον Ζάκυνθον, ναύτης τὴν τέχνην, καὶ ἐταξήδευε μέ ἕνα πλοῖον· ἔτυχε κατὰ συνέργειαν τοῦ δαίμονος νὰ συγχισθῇ μὲ τὸν πλοίαρχον τοῦ πλοίου· ὅθεν ἐρχόμενος μὲ τὸ πλοῖον εἰς τὴν Χίον, τὴν πατρίδα τοῦ πλοιάρχου, ἀνεχώρησεν ἀτὸ ἐκεῖνον· εὗρε δὲ αὐτὸν εἰς Ἀγαρηνὸς καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν πάρῃ εἰς τὸ ἐδικόν του πλοῖον, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἠθέλησε νὰ ταξειδεύῃ μὲ Ἀγαρηνὸν, μήτε ὅλως νὰ ἦναι μαζί του, (δι-

(1) Τὸ Μαρτύριον τοῦτο τοῦ θείου Θεοφίλου, ἐτυπώθη εἰς τὸ προεκδοθὲν Μαρτυρολόγιον, ἀλλ' ἐπειδὴ εὕρομεν καὶ ἄλλας εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πρὸς τὸν Μάρτυρα Ἑλληνιστὶ συντεθειμένον Ἐγκώμιον τοῦ σεφωτάτου Κορεσσίου, διὰ τοῦτο τυπώνομεν αὐτὸ ἤδη δεύτερον πληρέστερον μετὰ τῆς αὐτοῦ Ἀκολουθίας. (ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ὅτι ἀπεστρέφετο πολὺ τὸ τοιοῦτον γένος) ὁ Ἀγαρηνὸς τὸν ἐβίασε καὶ στανικῶς νὰ τὸν πάρῃ, καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεόφιλος τοῦ ἐναντιόνετο πολύ, ἐθυμώθη ὁ βάρβαρος, καὶ μὴ ἔχων τί ἄλλο νὰ κάμῃ, τὸν συκοφαντεῖ, ὅτι ἐφόρει εἰς τὸ κεφάλι του σκούφιαν τῶν Ἀγαρηνῶν· εὑρεθέντες δὲ ἄλλοι πολλοὶ Ἀγαρηνοί, ὥρμησαν κατ' ἐπάνω του, καὶ σπρώχνοντες αὐτὸν καὶ κτυπῶντες, τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν Κριτὴν καὶ ἐψευδομαρτύρησαν κατ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Κριτὴς ἀπεφάσισεν ὅτι, μίαν φορὰν ὁποῦ ἐφόρει σημεῖον τουρκικὸν εἰς τὴν κεφαλήν του, πρέπει νὰ γένῃ Τοῦρκος· ἀλλ' ὁ Μάρτυς ἵστατο ἀκλόνητος εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ παντελῶς ἡ γνώμη του δὲν μετεβάλλετο. Ἐκεῖνοι δὲ ἔπασχον μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν θρησκείαν των, καὶ πότε μὲν τὸν ἐκολάκευον καὶ τὸν ἔταζον πολλά, πότε δὲ τὸν ἐφοβέριζον, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν τίποτε· ἐπειδὴ ὁ Μάρτυς ἐφώναζεν, ἐγὼ δὲν ἀρνοῦμαι τὸν Χριστόν μου ποτὲ, αὐτὸν πιστεύω, αὐτὸν ὁμολογῶ. Τότε βλέποντες πῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν φέρουν εἰς τὴν θέλησίν των, περιέτεμον καὶ στανικῶς τοῦ· καὶ ἔπειτα τὸν ἐπῆρε μαζί του εἰς βασιλικὸς ἄνθρωπος, ὁποῦ ἔτυχεν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ τὸν δώσῃ δῶρον τοῦ Βασιλέως, ἐπειδὴ ἦτον πολὺ εὔμορφος καὶ νέος, ἕως δέκα ὀκτὼ χρόνων. Ὧν δὲ ἀκόμη εἰς τὴν Χίον ὁ εὐλογημένος Θεόφιλος, παρεκάλει τὸν Θεὸν μετὰ δακρύων πολλῶν, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς των, καὶ νὰ τοῦ δείξῃ δρόμον νὰ φύγῃ καὶ τὴν βαρβαρότητα ἐκείνων, καὶ τὸν ψυχικὸν κίνδυνον, εἰς ὃν εὑρίσκετο· ὁ δὲ Θεὸς, ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν, εἰσήκουσε παρευθὺς τῆς δεήσεως τοῦ δούλου του Θεοφίλου· ὅθεν τὴν ἑσπέραν ἐκείνην ὁποῦ ἐπῆγαν οἱ Ἀγαρηνοὶ νὰ προσκυνήσουν κατὰ τὴν συνήθειάν των, καὶ ἄφησαν τὸν Μάρτυρα μόνον εἰς τὸ ὁσπήτιον, τὸν ἐρώτισεν ὁ Θεὸς, καὶ ἁρματώνων τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἔφυγεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐκρύφθη εἰς τόπον ὁποῦ δὲν τὸ ἤξευρε οὐδείς. Ἐλθόντες δὲ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ προσκύνημά των, καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν, ἄναψαν φῶτα καὶ τὸν ἐγύρευαν εἰς τὰ ὁσπήτια τῶν Χριστιανῶν, ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἐσκέπαζε, καὶ δὲν τὸν εὗρον. Ὧν δὲ κεκρυμμένος τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, ἐπείνασεν ὁ εὐλογημένος, ὅθεν εὐγῆκε τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ὁσπήτιον τοῦ πλοιάρχου του, καὶ τοῦ ἔδωκε καὶ ἔφαγε, καὶ πάλιν ποιήσας εἰς τὸν ἑαυτόν του τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἔφυγε κρυφίως, καὶ ἐπῆγεν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐσφαλίσθη, ἕως ὁποῦ ηὗρεν εὐκαιρίαν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Σάμον, ἐκεῖ διανύσας μερικὸν καιρὸν, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Χίον, ζητῶν τὸν πλοίαρχόν του, διὰ νὰ ὑπάγῃ πάλιν μαζί του· οἱ δὲ Ἀγαρηνοὶ βλέποντες αὐτὸν τὸν ἐγνώρισαν, καὶ ὥρμησαν κατεπάνω του μὲ πολὺν θυμὸν, τὸν ὁποῖον ἁρπάζοντες τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐμαρτύρησαν μεθ' ὅρκου, ὅτι ἔγινεν Ἀγαρηνός· ὁ δὲ Μάρτυς ἐφώναξε Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω.

Ὁ δὲ παράνομος κριτὴς δέχεται τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀσεβῶν ἐκείνων

καὶ μὲ βίαν μεγάλην βιάζει τὸν εὐλογημένον Θεόφιλον νὰ μένῃ εἰς τὴν θρησκείαν των, τὴν ὁποίαν τάχα ἐδέχθη πρότερον· ὁ Θεόφιλος ὅμως ἀντέλεγε, μή μοι γένοιτο τοῦτο ποτὲ, δὲν ἀρνῶ, δὲν ἀρνῶ τὴν πίστιν μου, ὁποῦ εἶναι φῶς, καὶ νὰ δεχθῶ τὴν ἐδικήν σας μιαρὰν καὶ ψευδῆ θρησκείαν, ὁποῦ εἶναι σκότος, ἀλλὰ Χριστιανὸς εἶμαι, καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω. Ἦτον δὲ τότε, ὡς εἴρηται, ἕως δέκα ὀκτὼ χρόνων ἡλικίας, καὶ πολλὰ εἰπὼν ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, ὄχι ὡσὰν ἕνας νεότης ἀγράμματος, ἀλλὰ ὡσὰν εἰς Θεολόγος· (οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστὲ οἱ λαλοῦντες, λέγει ὁ Χριστὸς) ἤναψε τὸν θυμὸν τοῦ τυράννου, καὶ νὰ λυσσάξῃ τὸν ἔκαμε κατ' αὐτοῦ· ὅθεν τὸν ἔστειλε παρευθὺς εἰς τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμεινε κεκλεισμένος τρία ἡμερόνυκτα· ἔπειτα τὸν παρασταίνει ἔμπροσθέν του εἰς δευτέραν ἐξέτασιν, καὶ πάλιν τὰς αὐτὰς φλυαρίας τοῦ προβάλλει, νὰ μένῃ δηλαδὴ εἰς τὴν θρησκείαν των, καὶ μὲ κολακείας τὸν κατέπειθεν εἰς τοῦτο, καὶ μὲ φυβερισμοὺς τὸν ἐβίαζεν· ὁ δὲ Μάρτυς δὲν φοβοῦμαι, ἀπεκρίνετο, τὸν πρόσκαιρον τοῦτον θάνατον, διότι μοὶ προξενεῖ ζωὴν αἰώνιον· οὕτω· μοὶ ὑπόσχεται ὁ Χριστός μου «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται». Ἐπειδὴ λοιπὸν μὲ παῤῥησίαν καὶ ἐλευθερίαν εἶπε πολλὰ ὁ Μάρτυς εἰς τὸν τύραννον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς συγκαθημένους, καὶ εἰς τοὺς συμπαρεστῶτας ἐκεῖ, (οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἔλεγον πολλὰ βλάσφημα κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως) καὶ ἤλεγξε τὴν ἀλογίαν καὶ τὴν ἀνοησίαν των, ὠργίσθησαν ἐκεῖνοι, καὶ ἠγριώθησαν ὡς θηρία, ὅθεν τοῦ ἔδωκαν πολλοὺς καὶ σκληροὺς δαρμοὺς, μετὰ τοὺς δαρμοὺς δὲ πάλιν τὸν ἐφυλάκισαν

Καὶ πάλιν ἐκβάλοντες αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, τὸν παρέστησαν ἔμπροσθεν τοῦ κριτοῦ, εἰς τρίτην ἐξέτασιν· αὐτὸς λοιπὸν μὴ δυνηθεὶς νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὴν γνώμην, οὔτε μὲ κολακείας, οὔτε μὲ ὑποσχέσεις, οὔτε μὲ φοβερισμοὺς, ἀπεφάσισε τελευταῖον νὰ καῇ ζωντανός. Ὁ δὲ γενναῖος καὶ ἀκατάπληκτος τοῦ Κυρίου Μάρτυς, ἔτρεχεν εἰς ἕνα τοιοῦτον φρικτὸν θάνατον, μὲ πολὺν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς ψυχῆς του, ὡσὰν νὰ ἦτον εἰς κάμμιαν βασιλικὴν τράπεζαν προσκεκλημένος καὶ παντελῶς δὲν ἐφοβεῖτο τὴν ὑλικὴν φλόγα, ἐπειδὴ εἶχεν ἀναμμένην μέσα εἰς τὴν καρδίαν του τὴν ἄϋλον φλόγα, καὶ τὸ νοητὸν πῦρ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης. Ἐλθόντες λοιπὸν εἰς ἓν μέρος ὁποῦ ἦτον Μοναστήριον γυναικῶν, καὶ Ναὸς τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἤναψαν ἐκεῖ τὸ πῦρ, καὶ μὲ σκληρότητος καὶ ἀπανθρωπίας ὑπερβολὴν, αὐτὸν τὸν ἴδιον Μάρτυρα Θεόφιλον, ἐπρόσταξαν νὰ φέρῃ εἰς τὸν ὦμόν του τὰ ξύλα, καὶ νὰ κάμνῃ μεγάλην τὴν φλόγα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ καῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος· αὐτὸς δὲ ὁ γενναῖος ὑπήκουσε μετὰ χαρᾶς, καὶ μὲ πολὺν προθυμίαν τὰ ἔφερεν. Ὦ τῆς ἀνδρείας σου καὶ γενναιότητος Μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Θεόφιλε! ὦ τῆς διακαοῦς καὶ διαπύρου σου ἀγάπης πρὸς τὸν Χριστόν! ὄντως Θεόφιλος ἐφάνης, καθὼς καὶ τὸ ὄνομά σου τὸ φανερώνει.

Ἀφ' οὗ δὲ συνήχθη ἐκεῖ πλῆθος πολὺ τῶν Ἀγαρηνῶν, μὲ πολλὰς φωνὰς καὶ θόρυβον πολύν, ἔγινε δὲ καὶ μεγάλη πυρκαϊά, διὰ νὰ τὸν ρίψουν μέσα, ἔκαμεν ὁ Μάρτυς τὴν προσευχήν του καὶ τὸν Σταυρόν του, λέγων δὲ εἰς χεῖράς σου Χριστέ μου παραδίδω τὴν ψυχήν μου, ἐμβῆκε μόνος του εἰς ἐκείνην τὴν πυρκαϊὰν, καὶ ἔψαλλεν ὁ γεννᾶιος καιόμενος, καὶ μὲ ὕμνους εὐχαριστηρίους ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, ὅστις τὸν ἠξίωσε νὰ μαρτυρήσῃ ὑπὲρ τοῦ παναγίου αὐτοῦ Ὀνόματος, οὕτω δὲ παρέδωκε τὴν ἁγίαν του ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον, τῇ κδ'. τοῦ Ἰουλίου μηνός. Ὁ δὲ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας, ἐδόξασεν αὐτὸν, οὐ μόνον ἐν οὐρανῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν γῇ· ὅτι καιομένου τοῦ σώματός του, μεγάλη καὶ θαυμαστὴ εὐωδία ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν πυρκαϊὰν, ἡ ὁποία τοὺς μὲν πιστοὺς ἐπαρηγόρει καὶ ἐχαροποίει, τοὺς δὲ ἀπίστους ἐλύπει καὶ κατήσχυνεν. Ὅθεν διὰ νὰ μὴν ἦναι καθαρὰ ἡ οὐράνιος ἐκείνη εὐωδία εἰς αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν των, καὶ διὰ ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν τοῦ Μάρτυρος, ἔρριψαν μέσα εἰς τὴν πυρκαϊὰν ἕνα χοῖρον νὰ καίηται ἀντάμα μὲ τὸ μαρτυρικὸν σῶμα, διὰ νὰ ἀκούηται ἡ δυσωδία τοῦ κρέατος, καὶ ὄχι ἡ εὐωδία τοῦ Ἁγίου Λειψάνου· ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν· ὅτι εὐθὺς ὁποῦ ἥρπασε καὶ ἔκαυσεν ἡ φλόγα τὰ δεσμὰ, ὁποῦ εἶχον τὰ ποδάρια τοῦ ζώου δεδεμένα, ἔτρεξεν ἐκεῖνο καὶ ἔφυγεν, οὕτως ἔμεινε πάλιν ἡ προτέρα εὐωδία καθαρὰ καὶ ἀνεπίμικτος, καὶ μάλιστα περισσότερον ηὔξησεν εἰς δόξαν τοῦ Μάρτυρος, καὶ αἰσχύνην τῶν Ἀγαρηνῶν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔσβυσεν ἡ πυρκαϊὰ, ἐζήτησαν τὰ κόκκαλα τοῦ Μάρτυρος οἱ Χριστιανοὶ, καὶ εὑρόντες μερικὰ ἄκαυστα, τὰ ἠγόρασαν μὲ χρήματα πολλὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εὑρίσκεται ἕως τὴν σήμερον μέρος εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὸν ὄντα εἰς τὴν Πηγάδα, ὁποῦ καὶ ἡ μνήμη τοῦ Μάρτυρος Θεοφίλου τελεῖται, καὶ μέρος εἰς τὸν Ναὸν τοῦ τιμίου Προδρόμου εἰς τὴν Ἀτζικὴν, καὶ μέρος εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ.

Τὸν θεῖον τοῦτον Μάρτυρα Θεόφιλον, πολλὰ τὸν ηὐλαβεῖτο, καὶ εἰς μεγάλην ὑπόληψιν τὸν εἶχεν, ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει σοφώτατος καὶ θεολογικώτατος Γεώργιος ὁ Κορέσσιος· ὅθεν καὶ ἀκολουθίαν τοῦ ἐσύνθεσε, καὶ μὲ ἐγκώμια τὴν μνήμην του ἐτίμησε, καὶ οἱ μεταγενέστεροι τὸν ζῆλον τούτου μιμούμενοι λαμπρῶς τὸν ἑόρταζον. Ἀλλὰ μετὰ πολλῶν χρόνων παρέλευσιν, (δὲν ἠξεύρω ποία ἐστάθη ἡ αἰτία) ἔπαυσεν ἡ ἑορτὴ, καὶ ἀκολούθως ἐλησμονήθη ὁ Ἅγιος, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας παντελῶς δὲν ἠκούετο· ἀλλ' εὑρεθείσης τῆς Ἀκολουθίας καὶ τοῦ Μαρτυρίου του εἰς τὴν νέαν Μονὴν, ἐξεδόθη εἰς τύπον μόνον τὸ Μαρτύριον, καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ κηρύττηται καὶ νὰ ἀκούηται καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς γεννεὰν, ὁ Μάρτυς Θεόφιλος, πλὴν ἡ ἑορτή του δὲν ἐγίνετο. Λοιπὸν τί ἀκολουθεῖ; Ἦτον ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Γεωργίου (Ἀπριλίου 23) καὶ ἄφησαν ἄνθρωπον μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν νύκτα ἐκείνην, διὰ νὰ φυλάττῃ τὰ σκεύη, καὶ αὐτὸς, ἀφ' οὗ ἐγύρισε τὴν Ἐκκλησίαν ὅλην, καὶ τὰ

κατηχούμενα, καὶ εἶδε καλὰ μήπως ἐκρύφθη μέσα κανεὶς κλέπτης, καθὼς ἄλλοτε ἔγεινεν εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ἔκλεισε τὰς θύρας καλὰ, καὶ ἔμεινε μέσα μὲ ἕν παιδίον. Τὴν νύκτα ἀκούει ἔξαφνα κτύπους ἐπάνω εἰς τὰ κατηχούμενα, φοβηθεὶς δὲ μήπως ἐκρύφθη κανεὶς μέσα, ἐπῆρε φῶς καὶ ἀνέβη νὰ ἰδῇ τί ἦτον, ἀλλὰ περιέργως θεωρήσας δὲν εἶδε τίποτε· ὅθεν κατέβη κάτω εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐκάθισε. Μετὰ δὲ ὥραν ἱκανὴν, ἀκούει πάλιν μεγάλους κτύπους ἐπάνω, καὶ πάλιν ἔτρεξεν ἐπάνω καὶ παρετήρησεν, ἀλλὰ δὲν εὗρε τίποτε· ὅθεν ἡσύχασε. Ἀλλὰ καὶ τρίτην φορὰν ἀκούσας μεγαλητέρους κτύπους ἐφοβήθη, καὶ εὐγῆκεν ἔξω, καὶ ἐφώναξεν εἰς τοὺς γείτονας νὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν τί εἶναι· ἀναβὰς ὅθεν αὐτὸς πρῶτος εἰς τὰ κατηχούμενα, βλέπει μίαν εἰκόνα μικρὰν, ὡσὰν Εὐαγγέλιον, πρήμνητα πεσμένην εἰς τὸ ἔδαφος· αὐτὸς καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἀγράμματος ἄνθρωπος, ἔκαμεν ὅμως ὀρθὴν κρίσιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἄλλους· ἐγὼ ἦλθα προτήτερα δύω φορᾶς, καὶ παρετήρησα πολλὰ καλὰ, καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη ἦτον ἀκουμβισμένη εἰς ἐκεῖνα τὰ παλαιὰ τέμπλεα, τὸ πρόσωπόν της γυρισμένον ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἔξω ἦτον αὐταὶ αἱ δύω εἰκόνες· πῶς ἔπειτα αἱ ἔξω δὲν ἔπεσαν, καθὼς ἦτον ἀκόλουθον, ἀλλὰ μένουν καθὼς ἦτον, καὶ ἔπεσεν αὕτη, ὁποῦ ἦτον πλακωμένη ἀπὸ ἐκείνας ; Τοῦτο, λέγει, βέβαια δὲν ἔγινεν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ κἄποιον σημεῖον ἔδειξεν οὗτος ὁ Ἅγιος, ὅποιος καὶ ἂν εἶναι· (ἦτον γὰρ πλαιὰ ἡ εἰκὼν, καὶ σκεπασμένη ἀπὸ τὸν κονιορτὸν, καὶ δὲν ἐγνωρίζετο) λοιπὸν τὴν κατέβασαν καὶ τὴν ἀπέθηκαν εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα. Τούτων οὕτω γενομένων, ἦλθε καὶ ὁ μακαρίτης Μητροπολίτης Χίου Κύριος Γαβριὴλ, ὅστις ἐλειτούργησε χάριν τῆς ἑορτῆς, μετὰ τὴν λειτουργίαν δὲ τὸν προσεκάλεσαν εἰς ἓν ἀρχοντικὸν, καὶ ἐκεῖ τοῦ ἐδιηγήθησαν αὐτὰ ταῦτα ὁποῦ ἐγράψαμεν· ἔπειτα τοῦ ἔφερον καὶ τὸ εἰκόνισμα, ἀλλ' ἰδὼν ἐκεῖνος νὰ γράφῃ εἰς τὴν εἰκόνα, »ὁ Ἅγιος Θεόφιλος» καὶ εἰς ἄλλο μέρος τῆς εἰκόνος νὰ τὸν ἔχῃ μέσα εἰς τὰς φλόγας τοῦ πυρὸς καιόμενον, ἠρώτησε ποῖος εἶναι οὗτος ὁ Θεόφιλος ; καὶ τοῦ ἐδιηγήθησαν, καθὼς εἶχον ἐκ παραδόσεως τὴν ἱστορίαν του· ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Ἀρχιερέως ἐὰν σώζωνται τὰ λείψανά του, ἔφερον ἓν μέρος ὁποῦ εἶχον, καὶ προσκυνήσας καὶ ἀσπασθεὶς οὐτὸ, λέγει πρὸς τοὺς παρόντας, οὗτος ὁ Μάρτυς, εἶναι τῆς πατρίδος σας Ἅγιος, καὶ προστάτης καὶ φύλαξ, ὡσὰν ὁποῦ ἐδῶ ἐμαρτύρησε, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ οἱ πρόγονοί σας, καθὼς λέγετε, τὸν εἶχον εἰς εὐλάβειαν καὶ τὸν ἑώρταζον, ἀλλὰ σεῖς πῶς ἐφάνητε τόσον ψυχροὶ καὶ ἀμελεῖς, καὶ δὲν τὸν ἑορτάζετε κατὰ τὸ χρέος σας ; πρέπει νὰ τὸν ἑορτάζητε, καὶ χρέος ἀπαραίτητον ἔχετε· ὅτι αὐτὸ ὁποῦ ἔδειξε διὰ τῆς ἁγίας του εἰκόνος, εἶναι σημεῖον καὶ θαῦμα, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ νὰ ἑορτάζηται πάλιν ὡς καὶ πρότερον. Λοιπὸν διὰ προτροπῆς καὶ παρακινήσεως τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Ἀρχιερέως Κυρίου Γαβριὴλ, ἤρχισε πάλιν νὰ γίνῃται ἐτησίως αὕτη ἡ ἑορτὴ, καὶ ἀκολούθως γίνεται ἀπαραιτήτως εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ

Ἁγίου ἐνδόξου καὶ καλλινίκου μάρτυρος Θεοφίλου· οὗ ταῖς ἁγίαις πρεσβείαις ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὠδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Πυρπολούμενος, τῷ πόθῳ τοῦ Δεσπότου σου μάρτυς Θεόφιλε, ὑπερβαλούσης φλογός, τὴν θέαν οὐκ ἔδεισας, ἀλλὰ ἀπτόητος, εἰσεπήδησας, καὶ ἐν αὐτῇ ἀνέμελπες, ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Στέφος ἄφθαρτον, ἐδέξω καὶ ἀκήρατον, μάρτυς Θεόφιλε, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ· τὸ πῦρ γὰρ τὸ ἄστεκτον σὺ κατεπάτησας, καὶ κραυγάζων ἦς, ὁ τῶν Πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δεῦτε ᾄσμασι, καὶ ὕμνοις εὐφημήσωμεν τὸν νέον Μάρτυρα, τῆς Χίου ὄντα λαμπρὸν, καὶ ἔνδοξον καύχημα καὶ σεμνολόγημα ἣν ἡγίασε, ἰχῶρσι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς λύθροις τῶν αἱμάτων.

Θεοτοκίον.

Μαστιζόμενος, εἱρκτῇ τε ἐγκλειόμενος καὶ κακουχούμενος, Παρθενομῆτορ ἁγνὴ, ὁ θεῖος Θεόφιλος, καὶ φλογιζόμενος ἀνεκήρυττε, τὸν σὸν Υἱὸν θεάρθρωπον, καὶ σὲ ὄντως Θεοτόκον.

Ὠδὴ ἡ. Παῖδας εὐαγεῖς.

Δόξης ἀπροσίτου ταῖς ἀκτῖσι, Τριάδος τῆς παναγίας ἐλλαμπόμενος, Μάρτυς ἀξιάγαστε, καὶ ἡμᾶς καταύγασον, τοὺς πόθῳ εὐφημοῦντάς σου τὴν θείαν Ἄθλησιν, παθῶν ἀμαυρωθέντας τῷ ζόφῳ, ταῖς σαῖς εὐπροσδέκτοις, πρεσβείαις Ἀθλοφόρε.

Θεόφιλος ὤφθης φερωνύμως, φιλίαν τε καὶ ἀγάπην ἐνδειξάμενος, ἔνδοξε Θεόφιλε, πρὸς Χριστὸν τὸν πλάστην σου, μεγίστην προελόμενος ζωῆς τὸν θάνατον, καὶ ἔθυσας σαυτοῦ τὴν φωσφόρον ψυχὴν, ὥσπερ θῦμα, παναμωμον καὶ θεῖον.

Τοὺς πόθῳ τὴν μνήμην σου τελοῦντας, καὶ πίστει εἰλικρινεῖ τὸ θεῖον Λείψανον, Μάρτυς προσκυνοῦντάς σου, φύλαττε Θεόφιλε, ἐκ πάσης περιστάσεως καὶ ἐκ παντοίων παθῶν. Πρεσβείαις σου πρὸς Κύριον θείαις, ᾧ νῦν σὺν Ἀγγέλοις παρίστασαι ἐν δόξῃ.

Θεοτοκίον.

Τρανῶς ἀνεκήρυξε Παρθένε, τὸ μέγα μυστήριον τοῦ Τόκου σου ὁ κλεινὸς Θεόφιλος, ἐν φλογὶ καιόμενος, τῶν ἀσεβῶν δὲ ἤλεγξε τὴν ἀθεότητα, ὡς Κύριον πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε, κράζων παρρησίᾳ Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ'. Ἅπας γηγενής.

Δρέπῃ εὐκλεῶς, ἔνδοξε Θεόφιλε, καρποὺς τῶν πόνων σου, νῦν ἐν τῇ πρᾳέων γῇ, καὶ χώρᾳ ζώντων συναυλιζόμενος, ἔνθα Ἀγγέλων τάγματα, Ἁγίων ὅμιλος, Ἀποστόλων, Προφητῶν, Μαρτύρων τε, καὶ Ὁσίων οἱ δῆμοι ἀγάλλονται.

Λύσιν τῶν δεινῶν, Ἅγιε Θεόφιλε, δίδου πρεσβείαις

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΑΔΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

σου, τῷ τὴν σὴν κοιμήσαντι, ἐν θείοις ὕμνοις σεπτὴν πανήγυριν, καὶ τοῖς θερμῶς προστρέχουσι, καὶ ἐκτελοῦσί σου μετὰ πόθου, μνήμην τὴν πανίερον, καὶ ζωῆς αἰωνίου ἀπόλαυσιν.

Ἆρον πρὸς Θεὸν, μέγιστε Θεόφιλε, χεῖρας ἱκετίδας, ὑπὲρ τῶν τελούντων σου, τὴν θείαν μνήμην καὶ εὐφημούντων σου, τοὺς ἄθλους καὶ τὰ σκάμματα, καὶ μετὰ πίστεως, προσκυνούντων τὸ σεπτόν σου Λείψανον, ὃ θυσίαν αὐτῷ προσενήνοχας.

Θεοτοκίον.

Φθέγματι λαμπρῷ, γλώσσῃ διατόρῳ τε, τρανῶς ἐκήρυξεν, ὄντως Θεοτόκον σε, ἐν τῷ σταδίῳ Παρθένε ἄχραντε, ὁ θαυμαστὸς Θεόφιλος, καὶ τὴν ἀντίχριστον, τῶν ἀνόμων, πλάνην ἐστηλίτευσε, καὶ τὸ στέφος τῆς νίκης ἀπείληφε.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ Οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ὡς τὸν Θεὸν δοξάσας, Θεόφιλε ἐπὶ γῆς, νῦν σὺν Ἀγγέλοις δοξάζῃ, καὶ Μάρτυσιν ἐν οὐρανῷ, τοὺς σὺν ὑμνοῦντάς σε σῶζε, ταῖς ἱεραῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον.

Φαεινοτάταις λυταῖς σου, τὰ σκοτεινόμορφα νέφη, τῆς διανοίας μου Κόρη, φώτισον ἀντιβολῶ σε· καὶ δεῖξόν με κληρονόμον, τῆς Οὐρανῶν Βασιλείας.

Εἰς τοὺς Αἴνους ἱστῶμεν Στίχος δ'. Καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων. (Κορεσσίου.)

Ὁ ἱερώνυμος Μάρτυς, θεῖος Θεόφιλος, ὡς ἀπολαύσων ῥόδον δόξης ἐπουρανίου, ἀνέτλη τὰς ἀκάνθας· διὰ πυρὸς, καὶ βασάνων δριμύτητος, καὶ εὐωδίας πληροῦται τῆς μυστικῆς, τῷ Θεῷ νῦν παριστάμενος Δίς.

Ὁ θεατὴς τῆς μελλούσης μακαριότητος, τοῦ ἀκροτάτου τέλους, διὸ φύσις ἀνθρώπων, ὑπὸ Θεοῦ παρήχθη οὐκ ἀπειλαῖς, οὐδ' αἰκίαις ἐκάμπτετο, τοῦ ἀρχετύπου Σωτῆρος εἰκὼν ὀφθεὶς, πλάσιν θείαν καὶ τὰ στίγματα.

Ὁ μιμητὴς στρατιώτης, τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, πνεύματι προσπαλαίων, ἀκαθάρτῳ καὶ κόσμῳ, σαρκί τε καὶ τυράννῳ, φρόνιμος ἦν, ὄφις πρῶτον κεφάλαιον, τῆς εὐσεβείας τηρήσας, πέλεια δὲ ἀκεραία τε καὶ ἄμωμος.

Δόξα, Ἦχος α'. (Κορεσσίου).

Τὸν στερρὸν καὶ ἀήττητον τῆς Πίστεως ἀδάμαντα, τὸν μὴ εἴξαντα, οὐδὲ πυρὶ οὐδὲ μάστιξιν, οὐδ' ἄλλῃ ἰδέᾳ βασάνων, μόνῳ δ' ἡττηθέντα τῷ τοῦ Ἀρνίου αἵματι, συνελθόντες εὐφημήσωμεν· χαῖρε, λέγοντες, Θεόφιλε φερώνυμε, αἵματι μὲν πεφοινιγμένε, οἷόν τι δ' ὄρος κυθιδρυσμένε, ἐν μέσῳ τῆς ἐνύλου θαλάσσης, καὶ τῶν προσβολῶν ἀνώτερε· ὅθεν τοὺς ἐκπτώτους τῆς τοῦ Ἀβραὰμ κληρονομίας, εὐθαρσῶς κατημαύρωσας, καὶ διήνυσας ἀνδρικῶς τὴν νίκην τῆς Ἀθλήσεως. Δεήθητι οὖν τοῦ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΛΕΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Θεοῦ, Μάρτυς ἀκράδαντε, ἐπιρρωνυμένας τῇ πίστει, τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν Τυπικά. ἡ τρίτη ᾠδὴ τοῦ Ἁγίου, καὶ ἡ ἕκτη. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κοινωνικόν, Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον.

(Μεγαληνάρια Νικηφόρου.)

Ἄνθος ἐκ Ζακύνθου φυὲν τερπνὸν, ἄθλοις Μαρτυρίου, εὐωδίασε νοητῶς, τοὺς πιστοὺς ἐν Χίῳ Θεόφιλος ὁ θεῖος, πυρὶ τακεὶς τὰς σάρκας, Χριστοῦ τῷ ἔρωτι.

Τοὺς ἀσπαζομένους σου ἀθλητὰ, τὴν σεπτὴν εἰκόνα, καὶ τὰ Λείψανα εὐλαβῶς, καὶ τὴν θείαν Μνήμην, τελοῦντες ἐτησίως, περίσωζε Θεόφιλε ταῖς πρεσβείαις σου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Χαράλαμπος Ἱερεὺς Ρουσελάτος Σακελλάριος
Ἀρχιμανδρίτης Δ. Μαρκόπουλος
Διονύσιος Θεοδόσης Ἱερεὺς Πρωτέκδικος
Ἰωάννης Κανέλλος Ἱερεὺς Πρωτονοτάριος
Ἱερεὺς Π. Μ. Κλάδης
Σ. Ἱερομόναχος Κόμης
Διονύσιος Ἱερεὺς Φουρνιώτης
Ι. Ν. Ἱερεὺς Λεονταρίτης
Στυλιανὸς Ἱερεὺς Ῥοδίτης
Διονύσιος Ἀθανασόπουλος Ἱερεὺς
Πέτρος Ἱερεὺς Παπαγεωργόπουλος
Ἰωάννης Ἱερεὺς Στράτης
Ἱερεὺς Διονύσιος Στράτης
Γεώργιος Γιακουμέλος Ἱερεὺς
Σταμάτιος Ἱερεὺς Μαντινειὸς
Νικόλαος Ἱερεὺς Κασσιμάτης
Μ. Ἱερεὺς Κουτουλογένης
Ἀνδρέας Ἱερεὺς Κούτσης
Γεώργιος Ἱερεὺς Μαρούδας
Διονύσιος Μαρῖνος Ἱερεὺς
Ἀνδρέας Κορδέλας Ἱερεὺς
Παναγιώτης Ἱερεὺς Στράνης
Ἰωάννης Ἱερεὺς Ῥοδίτης
Σπυρίδων Ἱερεὺς Χιώνης
Διονύσιος Λογοθέτης Ἱερεὺς
Ἀνδρέας Ἱερεὺς Ξενόφος
Στέφανος Ἱερομόναχος Ἰγγλέσης
Παρθένιος Ἱερομόναχος Θευδώσης

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἀντώνιος Ἱερεὺς Πυλαρινὸς
Σπυρίδων Ἱερεὺς Κοντονῆς
Γεώργιος Ἱερεὺς Κόκλας
Παναγιώτης Ἱερεὺς Σπῖνος
Ἱερεὺς Σ. Ἀρβανιτάκης
Παναγιώτης Ἱερεὺς Βισβάρδης
Ἱερεὺς Διονύσιος Καψάσκης
Χρύσανθος Ἱερομόναχος Πλαρινὸς
Ἱερεὺς Ἀντώνιος Σιδηροκαστρίτης
Ἐλευθέριος Κακολύρης Ἱερεὺς
Κωνσταντῖνος Ἱερεὺς Βαρβίας
Δημήτριος Ἱερεὺς Μουζάκης
Δωρόθεος Σουρμπάνος Ἀρχιδιάκονος
Νικόλαος Λιβαθινὸς Ἱεροδιάκονος
Ἰωακεὶμ Ἱεροδιάκονος Κάρδαρης
Νικόλαος Καλοδούκας Ἀναγνώστης
Εὐστάθιος Ξυδίας Ἀναγνώστης
Κωνσταντῖνος Βοῦλτσος Ἀναγνώστης
Ἀθανάσιος Περδίκης Ἀναγνώστης
Π. Χιώτης ἱστοριογράφος
Ἀντώνιος Γκοῦσκος σχολάρχης
Δ. Α. Μεσσίνης
Α. Μπάφης
Γ. Κ. Σφήκας
Ἰωάννης Χ. Κασσιμάτης
Εὐστάθιος Σ. Μαλαπέτσας
Σπυρίδων Α. Βυθούλκας
Διονύσιος Κ. Ξένος
Ἰωάννης Πάστρας
Γεώργιος Π. Μουζάκης
Διονύσιος Δαγιάντας
Ἰωάννης Μαράτος
Βαπτιστὴς Γκοῦσκος
Γεράσιμος Α. Τσίπιρας
Χρῆστος Βρυώνης
Παναγιώτης Χρυσικόπουλος
Σέργιος Δ. Μπαχώμης.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ